

LANŠTORFSKÝ ZPRAVODAJ

Vydává Obecní úřad Ladná

Červen 2020

nový obyvatel Ladné

děti nového obyvatele

Projekt

STAVEBNÍ ÚPRAVY OBJEKTU ZÁKLADNÍ ŠKOLY V OBCI LADNÁ - VYBUDOVÁNÍ SPECIALIZOVANÝCH UČEBEN

byl spolufinancován Evropskou unií.

Cílem projektu bylo vybudování specializovaných učeben pro potřeby žáků ZŠ. Jedná se o 2 odborné učebny a to mulltimediální učebnu, kde bude probíhat výuka jazyků, přírodních věd a informatiky a polytechnickou učebnu s technickým a řemeslným zaměřením.

EVROPSKÁ UNIE
Evropský fond pro regionální rozvoj
Integrovaný regionální operační program

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Z OBSAHU

- Nový obyvatel Ladné
- Schodolez
- Závěrečný účet 2019
- Paměti hodné zápisků
- Konstatntin a Metoděj
- O šátcích
- Lanžhotský zámeček
- Začátek 21. století

Slovo starostky

Vážení spoluobčané,

dnešní úvodní slovo začnu poděkováním všem, kteří se zasloužili o bezproblémový průběh nouzového stavu, který byl pro všechny novinkou. Chtěla bych poděkovat zaměstnancům obecního úřadu, dobrovolníkům panu Zdeňku Vrbíkovi a paní Marii Ženatě-Hanáčkové a šičkám roušek, které byly k dispozici pro všechny v prodejné Jednoty. Roušky šily paní E. Morávková, R. Hůrská, A. Blatová, L. Stehlíková, P. Kosová, L. Černá, A. Dundová, J. Holubová, R. Anthová, J. Lůcká, B. Podrazilová, V. Kunická, L. Frolichová, M. a T. Střelské, L. Králová, N. Milionová, I. Milotová, M. Střelská a zřejmě i další, jejichž jména bohužel neznáme. Od půlky března do konce května bylo tímto způsobem rozdáno asi 600 roušek. Několik desítek roušek bylo věnováno i nemocnici v Břeclavi. Ještě jednou velké děkuji. Obec zajistila pro všechny seniory nad 65 let plátěné roušky, pro některé zajišťovala nákupy a rozvázela obědy ze školní jídelny. Před otevřením školy a školky proběhla plošná dezinfekce obou zařízení a k tomu také obecního úřadu, sportovní haly, pošty a knihovny. Celkové náklady spojené s opatřeními v nouzovém stavu stály obec 80 tisíc korun. Je třeba také podotknout, že ze strany státu, kraje nebo obce s rozšířenou působností /Břeclav/ nedošlo vůbec k žádné pomoci, všechno jsme si museli jako obec zajistit sami. Věřím, že pokud se situace s nouzovým stavem bude opakovat, bude už stát připraven lépe a opravdu obcím pomůže a nenechá je na holičkách.

No a teď některé pozitivnější záležitosti. Obec obdržela zpětně dotaci na opravu základní školy ve výši 11 milionů korun. Podmínkou této dotace bylo pořízení schodolezu, takže jsme se stali i ve škole bezbariérovými a klidně může naši školu navštěvovat tělesně postižený vozíčkář. Dále ve zpravodaji si jej můžete prohlédnout. Se získáním dotace souvisí reklama na titulní

stránce, která je při získání dotačních prostředků povinná. Tyto peníze se nám budou při dokončování kanalizace a čističky opravdu hodit. Termín dokončení akce se mírně posunul, a to v důsledku nouzového stavu.

Proběhla údržba a oprava závad na stávající kanalizaci a v následujících měsících bude provedeno na této kanalizaci 150 kusů nových kanalizačních odboček. Ještě před úpravou hlavní silnice Masarykovy dojde také k jejímu oddrenážování, což by mělo řešit problém s vodou, která z ní neodtéká. Dalšími kroky by mělo být vybudování kanalizace v ulici Ovčáčky a v nové Uličce, čímž bude celá obec odkanalizována. V dalších letech pak bude muset dojít k postupným opravám nebo výměně stávající kanalizace. Jaké opravy to budou, bude muset rozhodnout zastupitelstvo a připravit se na její financování. Mluvím v horizontu deseti a více let.

Byla dokončena výstavba garáže pro hasičskou cisternu, v současné chvíli čekáme na kolaudaci, ale hasiči již garáž užívají. Věřím, že bude hasičům i obci sloužit několik desítek let. Těší mě zájem mladých hasičů, protože tak má tato činnost v obci budoucnost. Poděkování patří jejich vedoucím, kteří se jim ve svém volném čase věnují a vychovávají tak další generaci laických hasičů.

Všichni jistě sledujete další kopání v zemi, tentokrát kabelu NN. Od nové trafostanice u mateřské školy je potřeba přivést kabel až k místu, kde bude stát nová mateřská škola. Na tuto novou trafostanici bude napojena také část obce v jejím okolí. Jak jsem již psala, muselo dojít k posílení elektrosítě, protože budeme budovat novou mateřskou školu, poštu, knihovnu a komunitní centrum a stávající síť by byla nedostačující pro tyto potřeby. Na novou mateřskou školu byla získána dotace ve výši 30 milionů korun. Celkové náklady se budou

pohybovat ve výši přes 60 milionů korun. Začne výběrové řízení, kdy bude vybrán dodavatel a k realizaci by mělo dojít počátkem roku 2021. Doufám, že to všechno zdárně proběhne. Někteří se doptávají, co bude se starou mateřskou školou. Některé nápady by byly, je opět na rozhodnutí zastupitelstva, co s ní. Mojí snahou bude vybudovat několik menších bytů pro mladé, aby se nám nestěhovali z obce.

Pozorní návštěvníci hřbitova si všimli, že nám byly odmontovány kovové panely směrem k Jazérku. Autor bran, MgA. Petr Demek, na ně dokončoval kříže, které jsou shodné s kříži v branách, a čekáme na jejich zpětnou instalaci. Mělo by k ní dojít v nejbližších dnech.

V příštím roce bude obec slavit 750 let od první písemné zmínky. Při této příležitosti proběhne sraz rodáků, který se v obci ještě nekonal. Oslavy budou třídní, a to ve dnech 14. - 16. května 2021. A proč Vám termín sděluji téměř s ročním předstihem? Jednak abyste měli dostatek času si v tomto termínu udělat volno a stihli jste pozvat své příbuzné, kamarády, spolužáky a další rodáky. A chtěla bych požádat ty, kteří mají zájem podílet se na organizaci oslav, aby se přihlásili u mne nebo přišli na první pracovní schůzku 13. 7. 2020 v 17.00 hod. na obecní úřad.

No a poslední, o čem bych chtěla dnes ve svém delším úvodním slovu mluvit, jsou kulturní akce. Na konci srpna zkusíme navštívit koupání ve Velkém Mederu. Mnozí z Vás už myslí na hody. Abych pravdu řekla, tak ještě nejsem rozhodnutá, některé obce tuto tradiční akci ruší, některé naopak ji pořádají, i když s omezeními. Vyčkáme ještě měsíc a poté padne rozhodnutí. Nedovedu si moc představit tancovat s rozestupy, s rouškou, s dezinfekcí, a co kolotoče?

Do nadcházejících prázdnin vám přeji pohodu a mnoho teplých slunečních dnů.

Starostka Renáta Priesterrathová

Dezinfekce

V pondělí 25. května se opět otevřely obě školy - základní i mateřská po dvouměsíčním uzavření z důvodu nouzového stavu způsobeného virem COVID19. Před jejich otevřením se obec rozhodla přistoupit k plošné dezinfekci všech prostor škol. K tomu jsme přidali místa, kde se pohybuje veřejnost, a to obecní úřad, sportovní halu, knihovnu a poštu. Zvolili jsme dezinfekci suchou, a to z důvodu přítomnosti většího množství papírových dokumentů, knih atd. Dezinfekci provedla firma AVE a po aplikaci dezinfekčního prostředku bylo nutno nějakou dobu v místech postřiku nepobývat. Věřím, že se nám investice do tohoto opatření vyplatila a zatím jsme se v obci s virem nepotýkali a ani v budoucnu nebudeme. Zajímavost: jedním z dezinfikátorů byl zvukař dechové hudby Zlaťulka.

Obec Ladná

DĚNÍ V OBCI

Kanalizace a čistička odpadních vod

Už více než rok se jako obec potýkáme s výstavbou kanalizace a ČOV. Musím konstatovat, že drtivá většina obyvatel chápe, že do země se trubky bez porušení povrchu nedostanou. Jsme jedinou obcí v ORP Břeclav, která není napojena na splaškovou kanalizaci a čističku odpadních vod, což je v dnešní době víceméně ostudné.

V současné době chybí dokončit tři kanalizační odbočky v ulici Na Trkmance a napojit ulici Ovčáčky a Uličku. Ale tyto dvě ulice nejsou podmínkou spuštění provozu čističky.

Vydrželi jsme a blížíme se do finále. Chtěla jsem požádat všechny, aby se ještě do kanalizace nenapojovali. Až to bude možné, určitě vyzveme k tomuto kroku. Na napojení bude dostatek času, zkušební provoz čističky bude trvat celý rok.

Mnozí z Vás mají zájem o provedení výkopových prací nějakou firmou, k dispozici budou telefonní čísla firem, které provádí výkopové práce a je na Vás, jestli si poradíte s výkopem sami nebo si někoho pozvete. Dovoluji si upozornit, že před záhozem výkopu musí být přizván zástupce obce - starosta, místostarosta a musí být provedena fotodokumentace připojení. Pokud tomu tak nebude, neuzavře obec s občanem smlouvu o připojení a nepřipojí ho ke kanalizaci. Ti kteří nebudou novou kanalizační odbočku a přípojku budovat, nemusí fotodokumentaci dokládat.

Během letních měsíců dojde k úpravě ulic Na Trkmance, Masarykova, Mlýnská a Anenská, na podzim proběhne náhradní výsadba stromů a keřů.

Jednou z podmínek připojení ke kanalizaci je také územní souhlas stavebního úřadu, nelze bez tohoto souhlasu nemovitost napojit. Kromě pár domů ho všem vyřídila firma AQUA PROCON a v současné době je postupně doručován jednotlivým majitelům domů.

Obec Ladná

NOVÝ OBYVATEL OBCE

Jednoho dne mi zazvonil na stole v kanceláři telefon a ozvalo se, Česká ornitologická společnost. Říkala jsem si, že asi někomu zase uletěli ptáci. Posledně to byli pávi, kteří se usadili na konci ulice Masarykovy a obveselovali tam místní obyvatele svým krásným zpěvem. Mimochodem usadili se v rajhradském klášteře a vyvedli už pávata. Jedno pávě jsme viděli na vlastní oči při návštěvě kláštera před dvěma lety. Ale to je taková malá odbočka. Tentokrát nikomu nic neuletělo, ale při pochůzce po obci objevil ornitolog, že se u nás usadil a vyvedl mladé chocholouš. Byla jsem informována, že dříve tak běžný pták je dnes velkou vzácností a u nás se uhnízdil hned ve dvou lokalitách. První ve fotovoltaické elektrárně a druhý na staveništi v lokalitě Palašovská. Byla jsem požádána, jestli bych nemohla zajistit alespoň desetidenní klid, aby mohla mláďata vyhnízdit. Tak jsem se jela na lokalitu podívat a nic jsem nenašla, ale všimla jsem si, že dva chocholouši pořád kolem mne poletují, sledují co dělám a snaží se mě odlákat do bezpečné vzdálenosti od hnízda. Lokalita byla řádně ornitologem vyznačena, ale ať jsem hledala, jak jsem hledala, tak žádné hnízdo jsem nenašla. Až při druhé obchůzce s pomocí kolegů zastupitelů bylo hnízdo objeveno u hromady kamení na zemi. Prý oni takto na zemi hnízdí. To se nedivím, že jich ubývá, vždyť jsou snadnou kořistí kočky nebo psa. A kde že si to nové hnízdečko

chocholouš vystavěl? Na titulní straně je on, nový obyvatel Ladné a v trávě jeho děti. A tady je jejich domeček - hromada kamení. Požádala jsem okolní stavebníky, aby brali na nové obyvatele ohled a do vyznačené lokality deset dnů nezasahovali. Až budu mít čas, tak se tam musím zastavit na návštěvu, snad jsme přispěli ke zdárnému vyhnízdění chocholoušat.

Renáta Priesterrathová

SCHODOLEZ

Když se tak na to slovo schodolez dívám, je to divné slovo. Ale opravdu leze po schodech. Byl součástí a podmínkou získání dotace na nádstavbu a opravu základní školy před třemi lety. Jak jsem zmínila ve svém úvodním slově, museli jsme ho dodatečně pořídit. Jeho pořizovací cena byla 150 tisíc, je dodáván z Itálie a nám ho pořídila firma TREPART, která stavbu prováděla. Díky tomuto schodolezovi se mohou do vyšších pater dopravit i tělesně postižení žáci, ale i dospěláci, protože jeho nosnost je 160 kg. Zacházet se schodolezem je potřeba se naučit, protože to chce trochu zručnosti. Při jeho zkoušení na schodech základní školy se naši zaměstnanci pořádně zapotili. Tak nevím, jestli si přát aby byl využitý nebo nebyl využitý, co je lepší? Pro mne asi to druhé.

Renáta Priesterrathová

VÝPIS ZE ZASEDÁNÍ ZASTUPITELSTVA

Zasedání zastupitelstva č. 12/2020 se konalo 9. června 2020

Zastupitelstvo obce schválilo:

- Smlouvu o umístění zpevněné plochy na pozemku parc.č. 953/1 a 953/2 v k.ú. Ladná s manžely D. a M. Šudrlóvy
- Smlouvu o smlouvě budoucí o zřízení věcného břemene na pozemcích parc.č. 951/1, 952/9 a 953/2 v k. ú. Ladná s E.ON Distribuce za jednorázovou úplatu ve výši 2 000,- Kč na akci „Ladná, Na Trkmance, příp. NN, Šudrla“
- Obecně závaznou vyhlášku č. 1/2020, kterou se stanovují pravidla pro pohyb psů, byla rozšířena povinností mít psa na vodítku v lokalitě u Jazérka
- Kupní smlouvu na pozemky parc.č. 1293/59, 1293/99 a 1295/24 v k.ú. Ladná zapsané na LV č. 385 za cenu 48 160,- Kč s paní Alenou Jílkovou
- Zvýšení počtu zaměstnanců obecního úřadu o dva úvazky z důvodu zprovoznění čističky odpadních vod a úklidu v budově základní školy
- Smlouvu o zřízení věcného břemene s Gas Net s.r.o. na pozemku parc.č. 1176/7 v k.ú. Ladná za jednorázovou úplatu ve výši 60,50 Kč
- Účetní závěrku příspěvkové organizace ZŠ a MŠ Ladná za rok 2019 s výsledkem hospodaření -176 138,36 Kč
- Navýšení příspěvku na činnost příspěvkové organizace ZŠ a MŠ Ladná v roce 2020 o částku 176 138,36 Kč, která se rovná částce ztráty vykázané hospodařením organizace. Ztráta vznikla zvýšenými mzdovými náklady na volnočasové akti-

- vity žáků, změnou financování regionálního školství a výmalbou budovy mateřské školy
- Účetní závěrku obce Ladná za rok 2019 s výsledkem hospodaření ve výši 12 177 871,89 Kč
- Závěrečný účet obce Ladná za rok 2019 s vyjádřením souhlasu s celoročním hospodařením obce bez výhrad
- Rozpočtové opatření č. 1/2020 s příjmy ve výši - 51 400,- Kč, výdaji ve výši 1 561 500,- Kč a financováním ve výši - 1 612 900,- Kč
- Územní působnost Místní akční skupiny Jižní Slovácko
- Stavební zakázku na vybudování urnových hrobů na místním hřbitově ve výši 62 000,- Kč pro člena zastupitelstva obce Stanislava Krůtila
- Veřejnoprávní smlouvu č. 4/2020 o poskytnutí dotace z rozpočtu obce ve výši 30 000,- Kč pro Myslivecký spolek Ladná na projekt „Neinvestiční dotace na podporu zvěře v zimních měsících, na vyřízení stavebního povolení a na podporu kulturní akce - posezení u cimbálu
- Smlouvu o smlouvě budoucí o zřízení věcného břemene s E.

- ON Distribuce na pozemek parc.č. 943 v k.ú. Ladná za jednorázovou úplatu ve výši 1000,- Kč na akci „Ladná, rozš. DS-kVN, TS, KNN Obec“
- Veřejnoprávní smlouvu č. 5/2020 o poskytnutí dotace z rozpočtu obce pro TJ Sokol Ladná ve výši 60 000,- Kč na projekt „Dotace na provoz a opravy v areálu TJ Sokol - tenisový oddíl“
- Dodatek č. 1 ke smlouvě o zajištění zpětného odběru a využití odpadů z obalů s EKO-KOM a.s., kterým přenáší plnění některých svých povinností na společnosti Hantály a.s.
- Dodatek č. 1 k Darovací smlouvě a smlouvě o zřízení věcného břemene s TJ Sokol Ladná, kde dochází k upřesnění bodu 2.4 článku II. smlouvy a sjednává se zákaz zcizení a zatížení na dobu 99 let
- Vyjímku pro příspěvkovou organizaci ZŠ a MŠ Ladná z nejnižšího počtu žáků pro základní školu ve školním roce 2020/2021, školu bude navštěvovat 42 žáků
- Směrnici obce Ladná k zadávání veřejných zakázek malého rozsahu

ZÁVĚREČNÝ ÚČET OBCE ZA ROK 2019

Plnění příjmů a výdajů za kalendářní rok 2019, údaje jsou v Kč

	Schválený rozpočet	Rozpočtová opatření	Upravený rozpočet	Plnění k 31.12.2018	% plnění k upravenému rozpočtu
Třída 1 – Daňové příjmy	18 673 000	5 129 600	23 802 600	23 162 916	97,31 %
Třída 2 - Nedaňové příjmy	1 443 000	1 380 400	2 823 400	2 778 383	98,41 %
Třída 3 – Kapitálové příjmy	0	102 000	102 000	101 548	99,56 %
Třída 4 – Přijaté dotace	46 614 000	5 528 000	52 142 000	29 066 437	55,74 %
Příjmy celkem před konsolidací	66 730 000	12 140 000	78 870 000	55 109 284	69,87 %
Třída 5 – Běžné výdaje	10 230 000	2 520 200	12 750 200	7 078 310	88,68 %
Třída 6 – Kapitálové výdaje	56 500 000	5 717 200	62 217 200	45 001 974	72,33 %
Výdaje celkem před konsolidací	66 730 000	8 237 400	74 967 400	52 080 284	83,85 %
Saldo: Příjmy - výdaje	0	3 902 600	3 902 600	3 029 000	77,61 %
Třída 8 – financování					
Přijaté úvěry a půjčky	0	0	0	0	0
Splátky úvěrů	0	0	0	0	0
Fond rezerv	0	0	0	0	0
Operace pen.úctů (8901)	0	0	0	0	0
Prostředky minulých let	0	3 902 600	3 902 600	3 029 000	77,61 %
Financování celkem	0	3 902 600	3 902 600	3 029 000	77,61 %

Rozpočet pro rok 2019 byl schválen zastupitelstvem dne 12. 12. 2018. V průběhu roku bylo provedeno celkem 7 rozpočtových opatření. Celkově byly příjmy zvýšeny o 12.140.000,- Kč, výdaje byly navýšeny o 8.237.400,- Kč.

Příjmy obce byly v průběhu roku změněny následovně:

- Daňové příjmy – oproti schválenému rozpočtu byl navýšen zejména příjem daně z přidané hodnoty (o 1.892 tis. Kč), příjem daně z příjmů fyzických osob (o 749 tis. Kč) a příjem z věcných břemen (o 1.008 tis. Kč)
- Nedaňové příjmy – oproti schválenému rozpočtu byl navýšen zejména příjem z kultury (příjem byl vyšší o 139 tis. Kč), příjmy z pošty Partner (vyšší o 36 tis. Kč).
- Přijaté dotace – v průběhu roku byla na účet obce přijata dotace na volby do Evropského parlamentu (29 tis. Kč), průtoková dotace pro ZŠ a MŠ Ladná (390 tis. Kč), dotace na kanalizaci z MŽP (23.458 tis. Kč) a dotace na kanalizaci z JM kraje (4.836 tis. Kč)

Výdaje obce byly v průběhu roku změněny následovně:

- Běžné výdaje – oproti schválenému rozpočtu byly navýšeny výdaje o běžné výdaje na opravu topení a podlah v tělocvičně (o 973 tis. Kč), o výdaje na kulturní akce v obci (o 143 tis. Kč) a výdaje na sběr a svoz odpadu (235 tis. Kč) aj.
- Kapitálové výdaje – oproti schválenému rozpočtu byly zvýšeny investiční výdaje o 526 tis. Kč na stavbu MŠ, o 339 tis. Kč na přístavbu hasičky a nákup Tatry CAS aj.

Příjmy:

- Daňové příjmy obce byly v roce 2019 oproti roku 2018 větší o 1.229 tis. Kč z důvodu navýšení rozpočtového určení daní.
- Nedaňové příjmy byly vyšší než v roce 2018 o 28 tis. Kč zejména z důvodu vyššího příjmu z pošty Partner.
- Přijaté dotace – byly vyšší než v roce 2018 o 28.462 tis. Kč, obec dostala dotaci na kanalizaci od MŽP a JM kraje.

Výdaje:

- Běžné výdaje byly nižší oproti roku 2018 téměř o 5.219 tis. Kč, protože na položce 5362 se projevuje vrácení DPH
- Kapitálové výdaje byly oproti roku 2018 vyšší – v roce 2019 byla zahájena výstavba kanalizace a ČOV.

Stav sociálního fondu k 31.12.2019 činil 46.795,24 Kč

Tvorba a čerpání fondu se řídí schváleným rozpočtem a statutem sociálního fondu schváleným zastupitelstvem obce dne 22. 10. 2019.

Obec Ladná měla v roce 2019 pouze sociální fond.

Financování:

V roce 2019 byl navýšen přebytek hospodaření z minulých let - položka 8115 o 3.902 tis. Kč.

Hospodaření s majetkem obce

Inventarizace majetku a závazků k datu 31. 12. 2019 byla provedena ve dnech 2. 1. - 21. 1. 2020.

Druh majetku	Popis	Kč	Oprávký v Kč	
018, 078	Drobný dlouhodobý nehmotný majetek	223.095,00	223.095,00	Program Gordic, Clavius pro MK, Office, SW v jazykové učebně
019,079	Ostatní dlouhodobý nehm. majetek	552.680,00	130.604,00	Územní plán obce, Office Home pro školu
021, 081	Budovy, stavby	122.963.493,34	21.709.726,00	Bytové domy, budovy pro služby obyvat., jiné nebytové domy, komun. a VO, jiné inž. sítě, ost. stavby, kanalizace
022,082	Samostatné movité věci, soubory movitých věcí	5.927.902,98	2.435.949,42	Vlajka, rozhlas, kuch. linka, vlek, cisterna CAS, maringotka, elektrocentrála, radar, pyramida, traktor, žací stroj, podium, osobní automobil, zametací stroj, kontejnery
028,088	Drobný dlouhodobý hmotný majetek (1-40 tis. Kč)	7.000.742,05	7.000.742,05	Nábytek, zařízení, PC kompostéry, aj. (OÚ, knihovna, pošta hasička, tělocvična, sb. dvůr, podporované bydlení, hřbitov, zdrav. středisko, komun. služby aj.)
031	Pozemky	15.461.024,47		Pozemky ve vlastnictví obce - stavební pozemky, zastavěné pozemky, orná půda, zahrady, ostatní pozemky
042	Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek (rozestavěné akce)	48.739.262,91		- Kanalizace + ČOV 46.428.995,71 Kč - Úlehle 62 400,- Kč - Chodník a VO k Albě 299.830,- Kč - KD – změna užívání stavby 163.031,70 Kč - Retence a akumulace vody v Podluží 54.450,- Kč - Stavba mateřské školy 1.653.340,50 Kč - Směna pozemků 3.850,- Kč

Vybrané účty dle inventarizace provedené k 31. 12. 2019:

Účet	Název účtu	Stav k 31. 12. 2019	Poznámka
231.10	Základní běžný účet obce – KB	20.905.430,28	
231.11	Základní běžný účet obce – ČNB	1.244.244,27	
311.xx	Odběratelé	74.909,64	
314.xx	Krátkodobé poskytnuté zálohy	329.023,30	Zálohy na energie
315.xx	Pohledávky z hlavní činnosti	22.066,00	Pohledávky za odpad, psy
321.xx	Dodavatelé	5.475.966,27	Neuhrazené faktury dodavatelům
373.xx	Krátkodobé poskytnuté zálohy na transfery	206.000,00	Nevyúčtované poskytnuté zálohy
403.xx	Transfery na investice	37. 423 880,48	Dotace celkem

- **Obec vyřadila majetek** v celkové hodnotě 40.669,80 Kč (čerpadlo, kontejner na náradí, gramofon, přebalovací stůl ...)
- **Obec zařadila do svého majetku v roce 2019:** Tatru CAS (265 tis. Kč), tiskárnu TA 2507ci (47 tis. Kč), Padesátky-komunikace a zpevněné plochy (1.543 tis. Kč), Padesátky-vodovod (424 tis. Kč), Padesátky-dešťová kanalizace (849 tis. Kč), Padesátky-splásková kanalizace (771 tis. Kč), Padesátky-veřejné osvětlení (270 tis. Kč)

v obci 271.217,66 Kč.

- Na účtu 905 jsou vedeny vyřazené pohledávky ve výši 24.525,- Kč.
- Na účtu 909 je veden majetek předaný k hospodaření ZŠ a MŠ ve výši 1.231.879,05 Kč.
- Na účtu 916 je vedena schválená a podepsaná veřejnoprávní smlouva o poskytnutí dotace s Malovaným krajem, částka dotace byla poslána v lednu 2020.
- Na účtu 955 je vedena dotace z MŽP na kanalizaci a ČOV a věcné břemeno na solární elektrárnu.

Podrozková evidence:

- Na účtu 902 je veden jiný drobný dlouhodobý majetek vedený

Výsledek hospodaření obce Ladná k 31. 12. 2019 je zisk ve výši 12.177.871,89 Kč

Vyúčtování finančních prostředků ke státnímu rozpočtu, státním fondům a rozpočtům krajů a dotace poskytnuté

Poskyt.	účel	ÚZ	Pol.	Poskytnuto	Čerpáno	%
JMK	Volby do Evropského parlamentu	98348	4111	29.000,00 Kč	22.062,00 Kč	76
JMK	Průtoková dotace ZŠ	33063	4116	390.225,00 Kč	390.225,00 Kč	100

Dotace na Kanalizaci a ČOV z MŽP a JMK dosud nebyly vyúčtovány.

Poskyt.	účel	ÚZ	Pol.	Poskytnuto	Čerpáno	%
JMK	Volby do Evropského parlamentu	98348	4111	29.000,00 Kč	22.062,00 Kč	76
JMK	Průtoková dotace ZŠ	33063	4116	390.225,00 Kč	390.225,00 Kč	100

Hospodaření příspěvkové organizace – Základní škola a Mateřská škola Ladná

	Rezervní fond ze zlepšeného VH	Rezervní fond z ostatních titulů	Fond odměn	Fond investic	Výsledek hospodaření
ZŠ a MŠ Ladná	0 Kč	201 142 Kč	13.000,00 Kč	0 Kč	-176 138,36 Kč

Příspěvkové organizaci ZŠ a MŠ Ladná byl v roce 2019 poskytnut příspěvek na provoz ve výši 1.357.776,00 Kč. Roční účetní závěrka zřizované příspěvkové organizace včetně všech zákonem předepsaných výkazů je založena na obecním úřadě u účetní obce.

Hospodaření příspěvkové organizace – Základní škola a Mateřská škola Ladná

Poskytnuté dotace:

Subjekt	Účel (neinvestiční dotace)	Poskytnuto Kč	Čerpáno %
Malovaný kraj	Vydání Malovaného kraje v roce 2019	3 000	100
SDH	Tradiční krojová májová zábava	21 000	100
SDH	Závody, Den dětí, zbudování hasičského hřiště II a provoz kroužku mladých hasičů	42 000	100
Myslivecký spolek Ladná	Neinvestiční dotace na zbudování posezení u myslivny a na podporu zvěře v zimních měsících	50 000	100
SOKOL Ladná	Nákup antuky a údržba tenisových kurtů, oprava soklu, maleb a komínu	40 000	100
SOKOL Ladná	Dotace na provoz a opravy v areálu TJ SOKOL	80 000	100
Římskokatolická farnost Podivín	Příspěvek na provoz kostela sv. Michaela Archanděla	20 000	100

Poskytnuté příspěvky:

Subjekt	Poskytnuto	
DSO Podluží	81 600,00 Kč	Neinvestiční - členský příspěvek + příspěvky na činnost
DSO LVA	24 840,00 Kč	Neinvestiční - členský příspěvek
Sdružení obcí a měst	1 212,00 Kč	Neinvestiční - členský příspěvek
Svaz měst a obcí jižní Moravy	5 926,00 Kč	Neinvestiční - členský příspěvek
Sdružení místních samospráv	4 984,00 Kč	Neinvestiční - členský příspěvek

Cizí prostředky – přehled čerpání a splátek úvěrů a půjček

Účel půjčky	Výše půjčky	Splátka v r. 2019	Zůstatek	Splatnost půjčky
	0 Kč			

Hospodářská činnost obce

Obec Ladná nevedla žádnou hospodářskou činnost. Veškeré příjmy jsou z hlavní činnosti obce.

Závěr:

Zpráva o výsledku přezkoumání hospodaření obce za rok 2019

Přezkoumání bylo provedeno na základě žádosti obce a v souladu se zákonem č. 420/2004 Sb., o přezkoumání hospodaření ÚSC a DSO pracovníky odboru kontroly Krajského úřadu Jihomoravského kraje dne 12. 2. 2020.

I. Při přezkoumání hospodaření obce Ladná za rok 2019

nebyly zjištěny chyby a nedostatky
kromě chyb a nedostatků zjištěných při dílčích přezkoumáních, které byly již napraveny.

II. Upozornění na případná rizika, která lze dovodit ze zjištěných

chyb a nedostatků, která mohou mít negativní dopad na hospodaření územního celku v budoucnu:

- Při přezkoumání hospodaření za rok 2019 nebyla zjištěna žádná závažná rizika, která by mohla mít negativní dopad na hospodaření územního celku v budoucnosti.

III. Poměrové ukazatele zjištěné při přezkoumání hospodaření:

a) Podíl pohledávek na rozpočtu územního celku	0,32 %
b) Podíl závazků na rozpočtu územního celku	10,61 %
c) Podíl zastaveného majetku na celkovém majetku územního celku	5,64 %

IV. Ověření poměru dluhu územního celku k průměru jeho příjmů za poslední 4 rozpočtové roky podle právního předpisu upravujícího rozpočtovou odpovědnost:

Dluh obce Ladná k 31. 12. 2019 nepřekročil 60% průměru příjmů za poslední 4 rozpočtové roky.

Plné znění zprávy o provedeném přezkoumání hospodaření obce za rok 2019 je k nahlédnutí v kanceláři účetní obce nebo na elektronické úřední desce.

Závěrečný účet obce za rok 2019 byl schválen zastupitelstvem obce dne 9. 6. 2020.

OZNÁMENÍ OBEČNÍHO ÚŘADU

Ceník pronájmu haly

	Den	1 h/kurt badminton	1h
Tělocvična	1 100,-	110,-	275,-
Foyer	550,-		
Kuchyň	550,-		
Celý objekt	2 200,-		

Sběrný dvůr v letním období

Upozorňujeme všechny občany, že v období letního času je sběrný dvůr otevřen ve středu v době od 16.00 hod. do 18.00 hod. a v sobotu v době 9.00 – 11.00 hod. Na sběrném dvoře je třeba dbát pokynů zaměstnanců obecního úřadu. **Na sběrném dvoře se odevzdává také tuk a olej v pet láhvích.** Děkujeme

Ceník stavební suti na sběrném dvoře

Vzhledem k tomu, že občané mají velký zájem o likvidaci stavební suti na svěrném dvoře a obec není povinná tuto odebírat, zvolila kompromisní řešení a stavební suť je možno na sběrném dvoře uložit za poplatek, který stanovilo zastupitelstvo obce takto:

Vozík za auto	100,- Kč
Kára	30,- Kč
Kolečka	10,- Kč

E-BOX na obecním úřadě

Do E-boxu na obecním úřadě můžete odkládat nefunkční drobné elektrozařízení, mobily, MP3, přehrávače, žehličky apod. a použít baterie.

Propagační materiály obce

Na obecním úřadě si můžete pro svoji potřebu zakoupit tyto propagační materiály:

Pexeso	20,-	pohlednice	6,-
Samolepka se znakem obce	15,-	mapa Břeclavsko	50,-
Oficiální mapa LVA	32,-	info brožurka Ladná	25,-
Pamětní mince	180,-	Cyklostezky	40,-
Sklenice	71,-	mapa Podluží	15,-
CD Lanštorfčani	150,-	Almanach školy	100,-
Výletní noviny	zdarma	propisovací tužka	25,-
Kniha Obec Ladná v proměnách času	250,-	tužka s obalem	30,-
Kniha o legionářích	250,-		

Ceník inzerce v Lanštorfském zpravodaji

Strana A4	400,-
Strana A5	200,-
Strana A6	100,-

Pro potěšení

V místním rozhlase můžete nechat zahrát přání s písničkou. Je potřeba si nachystat text přání /k narozeninám, sňatku, ukončení školy atd./, píseň na CD a zaplatit poplatek 20,- Kč. Pro informace o hlášení se obraťte na referentku obce paní Janu Balgovou na e-mail balgova@obecladna.cz, telefonu 519 324 502 nebo osobně na obecním úřadě.

Z HISTORIE LADNÉ

Paměti hodné zápisků (část 1.)

V únoru 2005 se mi do rukou dostal starý sešit, který nesl název „Paměti hodné zápisků“. Na první pohled bylo patrné, že se jedná o sešit velmi starý a navíc, že není celistvý. Bohužel jeho větší (zadní) část chyběla.

Autorem této neúplné písemnosti je Matěj Šohaj, (nar. 23. 2. 1829, zemř. 1898) občan Lanštorfa. Popisuje zde život v 19. století, své mládí, události té doby jak v Lanštorfě, tak ve světě a v neposlední řadě i jeho politické a morální názory. Za pozornost stojí zmínka, že autor těchto pamětí patřil ve své době k nejvzdělanějším a následně i nejbohatším občanům nejen naší obce. Byl šířitelem a realizátorem světového názoru liberalismu, který vznikl v 19. století a který zajišťoval určitá konstituční práva a svobody, kdy každý člověk má být svobodný a má mu být poskytnuta volná konkurence i v hospodářské sféře. Burcoval v našem kraji, šířil osvětu a usiloval o politické uvědomování. Byl si vědom toho, že politická nezávislost je podmíněna nezávislostí ekonomickou. Vystupoval a řečnil na táborech lidu, kde hlavně propagoval rozvinutí průmyslu v kraji. Byl členem výboru „Břetislav“, spolku pro orbu, národní hospodářství a průmysl se sídlem v Podivíně. Na první valné hromadě, konané 4. července 1869 v Podivíně, byl zvolen pokladníkem spolku. Tento spolek byl realizátorem rolnického akciového cukrovaru v Podivíně, který zahájil provoz v roce 1871 (v roce 1873 byl již v exekuci prodán).

S Jiřím Michlovským vytvořil „Stranu pokroku“, která v obecních volbách roku 1879 porazila „Stranu zlaté doby“ a na určitou dobu ovládla politické dění v obci. Matěj Šohaj byl starostou obce Lanštorfa od 4. 12. 1882 do 7. 5. 1890, kdy jej vystřídal v této funkci jeho syn Cyril Šohaj (1857-1929), který starostoval do roku 1896.

Opis části textu „Paměti hodné zápisků“:

Paměti hodné zápisků

Které na základě hodnověrných svědků, anebo na základě mého nezvratného, dobrého a neomylného přesvědčení buďto viditelné anebo novinářské zprávy, zde neomylně zapsané jsou.

Dále jsou zde zanesené události politické, národní a národohospodářské, dále poměry oné vnitřní a zahraniční, též náboženské, domácí a rodinné, zvláště hospodářství domácí a naší obce.

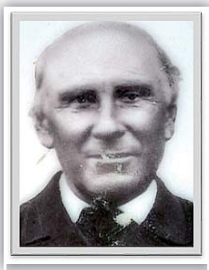
Založená táto kniha roku 1878 ode mě co majitele tohoto ¼ lánu čís. 12 v Lanštorfě roku 1878.

Předně, nežli započnu popisovati události vzdálené, musím podati zprávu bližší a též mé chování od mé paměti, stav hospodářství až do této doby, totiž do roku 1878 a dále.

Jaký byl život můj od svého mládí až do let pozdějších

Byl jsem narozen 1829, 23. února, v chudé chaloupce čís. 33. Můj otec byl živ mlácením obilí a děláním dříví v lese knížecím. On neměl svého majetku, by mohl svou rodinu, ještě 3 sestry a mladého bratra Jána zaopatřiti. Já jsem byl nejstarší syn, kde jsem musel těžko rodičům pomáhat. Život v tom čase, když jsem vychodil školu v roce 1841, bývala ještě roboty (bohužel), kde žádný chudobný člověk nic vydělati nemohl, chodil jsem v mém mládí pomáhat rodičům dříví z lesa v zimě a v létě trávu pro dobytek nosit, protože tenkrát žádný nic jiného dělati nemohl.

Tenkrát co ze školet vyjítí jsem učil ustavičné počtení a psaní

a ve škole jsem vynikal nad druhých, ale přece pro chudobu jsem nikdy první býti nemohl, protože můj chudý otec nic učitelu dáti nemohl.

Moje matka mě vždy náboženskou úctou a mrav vštěpovala a já jsem uvykl knihám náboženským, mravným a poučným, až jsem si mnohé provždycky pamatoval a dosavad je v srdci nosím.

Společnost karbaníků jsem nikdy sněsti nemohl, ani přílišného pití ostrých nápojů.

Vždy jsem rád společnost miloval, ale pořádnější třídy lidí jsem měl rád. Vždy jsem toužil co mladík po vybrané společnosti, kde mrav a stud měly vrch a něco poučného a rozumného se mluvílo.

V domácnosti u mých rodičů bylo vychování velmi mravné. Nic neslušného a nemravného se nemluvílo, jak to v mnohých domech bývá. Když jsem povyrosl, nemiloval jsem prostopášnost a lumpačení, jak to u většiny a takřka všeobecně bývá u celé vyrostlé svobodné čeládky.

Když jsem slyšel hudbu hráti v hospodě, vždy mě zabolalo velmi, neb to hýření peněz a času maření a nemravnost mladých lidí jsem nenáviděl. Vždy jsem hledal společnost mravní a pořádnou. Když jsem viděl, že pouze čtení novin jest každý kněz, každý úředník, již studovali a přece ještě každý čte časopisy, ba každý žid čte, nebral jsem příklad z prostopáše hlupáků, synků rolnických, kteří se mnou pohrdali, protože jsem vedl život vzorný a u takých nebyl oblíben.

Byl jsem ještě svobodný, již tenkrát jsem si předplácel noviny. Byly to vládní listy, tak zvané Moravské noviny. Když jsem četl noviny a rozličné knihy a nemiloval jsem k muzice choditi, říkal otec můj a bědoval, že nebudu se moci uživiti. Ale já jsem přesto špatné vštěpování otcovo ve čtení novin a knih a v pořádném přemýšlení, že každý již vystudovaný čte noviny. Poznal jsem, že čím člověk více má vědomostí, tím lépe jest na tom. Od našeho lidu jsem byl vysmíván, že čtu noviny. Když jsem se oženil a měl jsem ¼ lánů dům tento čís. 12, tak jsem byl posmíván, že koně krmím novinami. Nebo i do pole a kde jsem šel, bez novin jsem nešel, bych cestu zbytečný čas nemařil. A když jsem jedenkrát ztratil Moravskou orlici, která od 1863 začala vycházeti v Brně, tak ji přinesl bohužel jeden tlachal opilec každodenní, sedlák, který měl 4 syny. A to v hospodě byla radost, když se onen chválil, jak znečistil nalezené noviny a hned je zahodil.

Čtení dobrých knih a časopisů může každý člověk nabýti všestranných vědomostí a s pokrokem časovým pokračovati. Protože kdo nepokračuje s duchem času, jde zpět dozadu. Když jsem vychodil školu, nepřestal jsem toužiti po knihách a oblíbil jsem sobě knihy náboženské, životy svatých, zvláště život Krista Pána. Když bylo vydáváno Knihy dědictví Cyrilo-Methodějské, jsem co nejspíše usiloval státi se členem, bych knihy obsahu náboženského a vzdělávacího obdržeti mohl.

Dále jak první moravské noviny české vycházeti začaly, jsem je sobě předplácel, jak moravské tak české listy poučné a které jsem nelitoval peněz je kupovati a z kterých jsem nabyl vědomostí takových, že zřídka u kterého na Moravě i v Čechách rolníka naleznete.

Poznal jsem národ český a poznal jsem jeho nepřátele, byl jsem neúporný zastávce národa českého. Byl jsem smělý a podnikavý. Ve všem, co nezámožných rodičů musel jsem pomáhat v rozličných pracích rodičům mě pilností a poslušností, na každém místě bych se stal každému podnikateli neb majiteli věr-

ným a pilným dělníkem i na té propadené robotě jsem ještě pilný. Když mých stoupců drábové mnohých nepřijali, mě ale vždy přijali do práce.

Tenkrát v našem kraji nebylo žádného dělnického výdělku. Panské práce na poli musela robota upravit zadarmo. Tenkrát bylo pouze za peníze pracováno v lese lednickém, v létě se seklo a hrabalo seno pro zvěř divokou jelení a srnčí, které tam v oboře ohrazené se tisíce kusů chovalo. Ale jaký to byl plat, sekáči měli denně 5 krejcarů stříbra.

Když ale nastala stavba železnice v roce 1838 od Břeclavi k Brnu, tam byla ustavena mzda dělníka dané 20 K stříbra, ale se tam málo kdo do práce dostal.

Když jsem byl asi v 15 letech, hledal jsem práci, kterou jsem našel u podnikatele zemních prací v lednické zahradě. A to bylo v čase zimním jediná těžká práce, kde se denně platilo 12 krejcarů stříbra. Ta práce byla tak těžká, že tam žádný nemohl dlouho vydržet. Já jsem ale byl tak trpělivý, že jsem po více roku byl

podaný tak, že jsem nabyt všestranné vědomosti při podnicích zemních na řekách Dyji a Moravě a staveb rozličných zemních a vodních prací.

Dále musím sdělit, že za moji poddanost a veřejného, mravního a chvalného chování nabyt jsem bedlivě vážnosti u dohlížitelů oněch prací. Také jsem byl uznán učenlivý nad mistra a mé dobré chování v obci, o kterém mě dal dobré vysvědčení zdejší revírník Jiří Šeflín. I byla mě svěřena práce 1849 u Šlaisy za mlýnem roztrhly se břehy a ta práce na levém břehu, které jsou nebezpečné vodní práce, jsem co první podnik mistrně k spokojenosti provedl, byl jsem tehdy 20 let stár.

Dále roku 1850 jsem obdržel práci u stavu břeclavského. Tam jsem na 4 sáhy hlubokou vodu sušinou hráz stavěl. Tam jsem přes 1000 kop fošen do vody kladl a byl jsem pochválen za mé umění odvážné na hluboké vodě.

(Konec 1. části)

Z originálu opsál J. Ševčík

Z historie...

Rakouská národní knihovna (ÖNB) digitalizovala staré noviny z 19. a 1. pol. 20. stol. Tato databáze je volně dostupná přes internet a vyhledávání v ní funguje tak, že je možné zadat klíčové slovo a během okamžiku dohledat všechny jeho (čitelné) výskyty.

Zkusil jsem (v březnových dnech, kdy se toho moc dělat nedalo) zadat heslo „Rampersdorf“ a vyjelo mně 609 odkazů. Ovšem ne všechny odkazy se týkají našeho Lanštorfa. Ono totiž těch Rampersdorfů existuje víc: jenom v Dolním Rakousku jsou dva, dále jeden v Horním Rakousku a jeden v Bavorsku.

Pokud ale vyfiltrujeme pouze noviny Brünner Zeitung a Znamer Wochenblatt, pak dostaneme 77 (58 + 19) zmínek, z nichž všechny až na jednu z Brünner Zeitung, která se týká jednoho z těch dvou

dolnorakouských Rameprsdorfů, se týkají Lanštorfa. Nejstarší je z roku 1820 a nejmladší z roku 1913. (Zbýlých více než 500 zmínek se buď týká jiných Rampersdorfů, nebo přináší stejné zprávy jako německojazyčný tisk z té doby vycházející v Brně nebo Znojmě.

Je zřejmé, že pokud by šlo o událost z moravského Rampersdorfu takového významu, že by o ní psaly i rakouské noviny, zpráva o takové události se objevila i v brněnských německojazyčných novinách.

Brünner Zeitung ze čtvrtka 7. ledna 1841 (s. 5 - 6) přinesl první část článku popisující dojmy delegace německých zemědělců a lesníků z návštěvy Lednicko-valtického areálu v září roku 1840. Celý článek vyšel v lednu 1841 v 5. čísle časopise Mittheilungen der K.K. Mähris-

ch-Schlesischen Gesellschaft zur Beförderung des Ackerbaues, der Natur- und Landeskunde in Brünn (s. 1 - 6) a (rovněž celý) v časopise Ökonomische Neuigkeiten und Verhandlungen (sešit 67/1841, s. 529 - 534). V Brünenr Zeitung pak vyšlo pokračování článku hned druhý den, tj. v pátek 8. ledna 1841 (s. 5 - 6). Jako autor je podepsán jistý J. B. Rupprecht.

Protože se jedná o velmi dlouhý článek, rozdělil jsem jeho první půlku, v níž je zmínka o Rampersdorfu, na dvě části a překlad první části dnes předkládám. Rád bych na tomto místě poděkoval sousedovi Lojzovi Pavlackému, panu Janu Ševčíkovi a především panu Ladislavu Novotnému za jejich věcné, odborné připomínky, náměty a zajímavé doplňující informace k mému překladu.

Zdeněk Vrbík

Lednice a Valtice

návštěva sekce čtvrtého sněmu německých zemědělců a lesníků 23. září 1840

Úctyhodnou účastí, jíž se těšil čtvrtý sněm německých zemědělců a lesníků na Moravě a v Rakousku, byla poctěna Jeho jasností, horlivým podporovatelem kultury, vládnoucí kníže Liechtenstein, za přátelské pozvání do Lednice a Valtic. Tato nádherná zemská sídla si u všech hospodářů a milovníků přírody udržují natolik klasický věhlas, že každý účastník již předem očekával velmi poučné zážitky.

Vábivé pohledy do blízkého i vzdálenějšího moravského okolí v těch nejjemnějších podzimních tónech byly překonány, když vybraná sekce cizích i domácích hostů pod starostlivým vedením pana hraběte von Beroldingena a předsedy představenstva, Jeho jasnosti pana hraběte ze Žerotína v čele, byla přivítána u vlakové trati v Břeclavi jménem Jeho jasnosti pověřeného dvorního rady, barona von Buschmanna s čekající knížecí ekvipáží.¹

Sotva se dal okázalý průvod koňských spřežení pod vede-

ním knížecího štolby,² doprovázený knížecím hospodářským radou panem Maximilianem Kroupou a dohled konajícím knížecím vyšším úředníkem a okresním c. k. zmocněncem zemědělské společnosti, panem Antonínem Tronnerem, kolem starobylého břeclavského loveckého zámku a jeho Kančí oborou do pohybu, odkryl se nádherný les a břehy Dyje osázené kanadskými a virginskými prapůvodními dřevinami, jež udiveného lesníka zavedou k Potomacu a Susquehanně.³ Je všeobecně známo, že mezi lety 1830 až 1840 byly ještě pod horlivou péčí dřívě se o všechna odvětví hospodářství velmi zaslouživšího knížecího dvorního rady von Walberga pod knížetem Aloisem nejen ve zdejších okolí, ale i v ostatních moravských a českých panstvích, vypěstovány miliony mladých, ze semen vyrostlých zahraničních stromů a tím aklimatizovány všechny druhy topolů, olší, lip, jasanů, javorů, borovic, platanů atd. ze severní Ameriky a severní a jižní Evropy, u nichž obzvláště v těchto vodnatých nížinách bylo již nyní dosaženo urostlé zralosti.

² štolba - podkoní

³ Potomac a Susquehanna – významné řeky na severovýchodě USA

¹ ekvipáž - kočár (zde kočáry) se spřežením

Pokud by se výsadba vybraných charakteristických, exotických dřevin jako v tomto parku děla s ohledem na pro ně nejprospěšnější stanoviště, malebný efekt a pestrobarevnost listů, byl by úkol nejen v hospodářském ale i estetickém ohledu vyřešen a je pochopitelné, že lesník v tomto kouzelném prostředí musí pociťovat stejné nadšení jako tvořivý umělec ve Vatikánu. Samotná živoucí stafáž této nádherné krajiny se postarala o to největší překvapení.

Na rozkaz Jeho jasnosti byla v přiměřených odstupech na rozlehlé louky slavnostně oblečenými lidmi v kloboucích vyhnána četná stáda dobytka ze sousedních statků z Břeclavi, Kostic, Hrušek, Velkých Bílovic atd., a když se k tomu přidá přirozený půvab Slovenek s originálními ozdobami na hlavách a krku a zelenými hedvábnými zástěrami, pak to musí každého přesvědčit, že takové nádherné prostředí již žádné další ozdoby nepotřebuje. Stáda sestávají většinou ze šlechtěných zemských ras švýcarského a štýrského původu, které se za 20 let ukázaly jako nejhodnotnější. Zatímco původní stáda, která se vzdálila od původního klimatu, stravy a péče, laborovala s plicními nemocemi, krávy vysoké 49 - 52 coulů, 5 včetně ve Velkých Bílovicích bez křížení vypěstovaného bernského původního stáda s rozčeřenou hlavou a krkem a hnědými a červenými fleky, Mürztaler Schlag 6 daleko překonaly.

Ještě lepší se jeví stádo uherského stepního skotu, 7 jehož sou-

4 stafáž - doplňková součást, pozadí děje

5 coul, též palec (v originále Zoll) - historická délková míra, 1 coul = 2,6 cm; krávy jsou tedy vysoké přibližně 127,4 - 135,2 cm

6 poměrně vzácné plemeno skotu pocházející z údolí Mürzthal na severovýchodě dnešní rakouské spolkové země Štýrsko

Obec Lanštorf byla známá chovem červenostrakatého dobytka, který křížením s plemenem bernskohanáckým se tak zlepšil, že předčil i proslulý skot hanácký.

7 též maďarský stepní skot - staré, primitivní plemeno pocházející

částí je šlechtěný 68 coulů 8 vysoký býk, zatímco původní švýcarský dosahoval výšky pouze 54 coulů. 9 Spotřeba krmiva pro jednu krávu je 15 liber 10 zimního krmiva a 75 liber 11 letního jetele, přičemž se odvádí pachtovní poplatek 75 liber tuku, 75 liber tuku a 60 liber 12 telecího masa.

To, že při správném hospodaření v lesích a na lukách je možné dosáhnout takových skvělých výsledků, je zřejmé. K starostlivému úsilí prozřívavé knížecí hospodářské správy patří i to, aby ani pěstování obilí a krmiva nezůstávalo pozadu za potřebami, a především, aby všechny hlavní součásti hospodaření byly v rovnováze, protože při harmonii lze dosáhnout pravého a reálného fungování hospodářství a jeho dalšího rozvoje. Proto na stádo o 100 kusech připadá 62 dojných krav, 7 tříletých jalovic, 8 dvouletých, 9 jednoletých a 10 letošních, dále 3 starší býci a 1 dvouletý, aby nebyl živen přebytečný dobytek. Každý racionální hospodář dobře ví, jak moc záleží na tom, aby si udělal dobrý přehled o potřebách krmiva a hnojiva v půdních podmínkách na planině a ve středních a vysokých horách v různých obdobích zimy a léta a jakou pozornost a úctu si zaslouží hospodářské instituce, kterým se daří ve všech jejich úřadech udržovat při životě pevně přesvědčení o železné nutnosti této základní řídicí zásady.

z maďarských pust, v minulosti ceněné jako plemeno pracovní a masné, od konce 19. století se však jeho stavy snižují a dnes se chová pouze jako součást kulturního dědictví a genetických rezerv

8 odpovídá zhruba 176,8 cm

9 odpovídá zhruba 140,4 cm

10 historická jednotka hmotnosti (v originále Pfund), existovalo

jich několik, u středoevropských (pražská, česká, moravská, slezská,

vídeňská) odpovídala jedna libra přibližně půl kilogramu, zmiňovaných

15 liber tak odpovídá zhruba 7,5 kg

11 odpovídá zhruba 37,5 kg

12 odpovídá zhruba 30 kg

den Major Westobantoff an Ort und Stelle geschickt."

Eisgrub und Feldberg,

besucht von einer Abtheilung der vierten Versammlung deutscher Land- und Forstwirthe am 23. September 1840.

Durch die achtungsvolle Theilnahme, deren sich die vierte Versammlung deutscher Land- und Forstwirthe in Währen, wie in ganz Oesterreich zu erfreuen hatte, war Se. Durchlaucht, der für alle Kulturförderung so bestreute, regierende Fürst Liechtenstein zu einer freundlichen Einladung nach Eisgrub und Feldberg bewogen worden, und wohl behaupten diese herrlichen Landtage bei allen Oekonomen und Naturfreunden von jeher einen so klassischen Ruf, daß jeder Theilnehmer im Vorhinein dem belehrendsten Genuße entgegensehen konnte.

Die reizenden Nah- und Fernsichten Währens prangten in der mildesten Herbstsonne, als die gewählte Abtheilung fremder und einheimischer Gäste unter der vorsorgenden Leitung des Hrn. Grafen von Beroldingen, den ersten Vorstand, Se. Exc. den Hrn. Grafen von Hieronim an der Spitze, auf dem Eisenbahnzuge in Lundenburg im Namen Sr. Durchlaucht von dem fürstlichen dirigirenden Hrn. Hofrath, Baron von Buschmann, bewillkommt, und den harrenden fürstlichen Equipagen überwiesen wurde.

Raum hatte sich der stätliche Zug unter Anführung des fürstlichen Stallmeisters und von dem fürstlichen Wirtschaftsrathe, Hrn. Maximilian Kraupa und dem inspirirenden fürstlichen Oberamtmann und Bezirks-Delegaten der k. k. Landwirtschaftsgesellschaft, Hrn. Anton Tronner, begleitet, durch das alterthümliche Lundenburger Jagdschloß und seinen Säugarten in Bewegung gesetzt, als sich der herrliche Wald erschloß, der den raunenden Forstmann an den Potowmat und Susquehanna

versetzt und die Ufer der Thaya mit Canada's und Virginia's gigantischen Urstämmen bevölkert. Es ist allgemein bekannt, daß seit 30 bis 40 Jahren noch unter der eifrigen Fürsorge weiland des um alle Zweige der Oekonomie hochverdienten fürstlichen Hofrathes von Walberg unter dem Fürsten Alois nicht nur die hiesigen Umgebungen, sondern die übrigen mährischen und böhmischen Herrschaften mit Millionen junger, aus Samen gezogener, ausländischer Hölzer bepflanzt, dadurch aber alle Arten von Pappeln, Erlen, Linden, Eschen, Ahorn, Eichen, Kiefern, Platänen ic. aus Nordamerika, dem nördlichen und südlichen Europa acclimatirt wurden, die besonders in den hiesigen, wasserreichen Niederungen jetzt schon die stätlichste Mannbarkeit erreichten.

Seitdem nun die Anpflanzung dieser so charakteristischen Fremdlage wie im hiesigen Parke mit Rücksicht auf ihren geistlichen Standpunct, auf malerischen Effect, Blätter- und Farbenwechsel, so erscheint die Aufgabe nicht nur in ökonomischer, sondern selbst in ästhetischer Hinsicht vollkommen gelöst, und es wird begreiflich, daß sich der Forstmann von diesem Waldzauber wie der bildende Künstler vom Vatican ergreifen und begeistert fühlen müsse. Allein auch für eine belebte Staffage dieser herrlichen Landschaft war aufs Ueberraschendste gesorgt worden.

Auf Befehl Sr. Durchlaucht waren in angemessenen Entfernungen auf geräumigen Wiesenparthien die zahlreichen Viehheerden der benachbarten Meierhöfe von Lundenburg, Kofl, Birnbaum, Bilowitz u. s. w. unter ihren feilich geschmückten Huthleuten versammelt worden, und wenn die natürlichen Reize der Stomakinnen durch originellen Kopf- und Halschmuck, grünseidene Schürzen ic. erhoben wurden, so mußte sich Jeder überzeugen, daß das herrliche Aussehen der Schattiere keiner weitem Aus schmückung bedurfte. Sie bestanden meist aus veredelten

Konstantin (Cyril) a Metoděj

Dvě jména nerozlučně spjatá s dějinami Moravy i slovanstva jako celku. Pokusím se nyní čtenáři poodkrýt jejich osudy. Epizoda v naší zemi byla totiž jen jednou ze součástí pestrých životů těchto výjimečných osobností. Pro prvně jmenovaného navíc epizodou velmi krátkou.

Oba bratři se narodili v Soluni (severní břeh Egejského moře, dnešní Řecko) v rodině císařského důstojníka Leontiusa a jeho ženy Marie, jenž byla zřejmě slovanského původu.¹ Solun byla tehdy významným obchodním i politickým střediskem Byzantské říše. I z toho důvodu stála mnohokrát na zteči dobytelským národům, které tehdy táhly na Evropu. Paradox dějin tomu chtěl, že právě otec slovanských věrozvěstů vedl proti Slovanům mnoho vojenských výprav. Zejména pro uklidnění vzpour, které vznikaly v okolí Soluně ze strany slovanského obyvatelstva, vzpírajícího se řecké nadvládě. Při jedné z mnoha potyček se Slovanů nalezl císařský důstojník Leontius svoji smrt. V tu dobu ale ještě nikdo netušil, že právě jeho dva synové se zapíší nesmazatelným písmem do srdcí Moravanů i ostatních Slovanů.

Sourozence dělilo od sebe 11 let života. Starší Metoděj se narodil roku 815 a Konstantin pak roku 826. Metoděj byl dle životopisu „mohutné a vznosné postavy“ a šel ve stopách svého otce, tedy vojenské a politické kariéry. Po studiu filozofie v Konstantinopoli (ve slovanském světě známé jako Cařihrad - dnešní Istanbul), se na nějakou dobu stal de-facto místodržitelem soluňské provincie, což lze s trochou nadsázky charakterizovat jako kníže makedonských Slovanů. Úřad stratega² (oficiální název funkce) zastával Metoděj po mnoho let. Cítil však rozpor jeho přesvědčení s praktikami, které jej nutila činit vláda. Ta chtěla veškeré nepokoje v oblasti řešit jen silou. Metoděj si uvědomoval, že tímto způsobem bude napětí mezi Řeky a Slovanů jen narůstat a tím i zasévat zrna nekonečné nenávisti mezi oběma etniky. Unaven se rozhodl složit funkci a odešel do kláštera Olymp v Malé Asii. V tu chvíli byl snad přesvědčen, že život dokončí v ústraní a modlitbách.

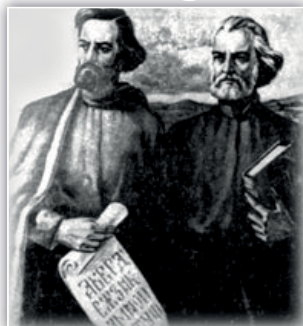
Mladší Konstantin vystudoval stejně jako Metoděj filozofii v hlavním městě Byzantské říše, tedy v Cařihradu. Od mládí inklinoval více k duchovnímu než k materiálnímu světu. Zamíloval si obzvláště filozofii a teologii. Jeho učitelem byl Fotios, pozoruhodná osobnost své doby, která později výrazně zasáhla nejen do života soluňských bratrů, ale i celkově do církevních dějin.³

Ambiciózní Fotios vyzoroval Konstantinovy neobvyklé schopnosti a uvědomil si, že jeho brilantní a neústupnou rétoriku lze nejlépe využít v diplomacii. Je až neuvěřitelné, že mladý Konstantin absolvoval ve dvacátých a třicátých letech svého života spoustu vyslání do nepřátelských území. Tam vedl složité jednání, často i teologické disputace a to zpravidla s úspěchem!

1 Pramenů k rodině soluňských bratrů je velmi málo. Všeobecně se tak soudí na základě vysokého procenta slovanské populace v okolí tehdejší Soluně a faktu, že si Leontius vybral ženu právě tam.

2 Jednalo se de-facto o velitele posádek sídlících pro ochranu Byzantské říše v nebezpečných pásmech.

3 Jako konstantinopolský patriarcha odmítl diktát od papežských legátů z Říma, čímž se podílel na vznikajícím církevním rozkolu.

Při jedné ze svých mnohých cest Konstantin nalezl u břehů Černého moře údajné ostatky svatého Klimenta,⁴ které později přinesl na Moravu. Konstantin byl velice horlivý a absolutně pevný ve svých názorech, jeho aktivitu však sráželo nepříliš pevné zdraví.

Roku 862 dorazilo do Cařihradu poselstvo od moravského knížete Rastislava. Ten žádal byzantského monarchu o učitele a biskupa. Sluší se poznamenat, že moravský vládce měl na mysli zejména biskupa! Rastislav tehdy dosáhl úplné politické samostatnosti a usiloval i o úplnou samostatnost církevní. Pokud by mu vyhověl papež, ke kterému vyslal své diplomaty dříve než do Cařihradu, nikdo z Moravy by do Byzance žádat nešel. Papež ale ignoroval jeho výzvu, aby si nerozžněval východofranského panovníka⁵ a zejména mohučského arcibiskupa, v jehož jurisdikci Morava ležela.

Michal III.⁶ a cařihradský patriarcha Fotios byli mnohem prozíravější. UVědomili si, že v konfliktu s Bulharskem mohou mít na své straně mocného spojence a stejnou roli by pak Morava mohla hrát ve sporech s Římem. Fotios, jako vrchní diplomat byzantské říše, se rozhodl Rastislavově žádosti vyhovět. Potřeboval jen osobnost, která v napůl barbarském prostředí dokáže stabilně prosadit křesťanství a současně zaváže Moravu k partnerství. Snad nikdo se pro daný úkol v danou dobu nehodil lépe než Konstantin. Jako pomocníka si Konstantin vybral staršího bratra Metoděje. Oba vyrostli ve slovanském prostředí, znali mentalitu Slovanů a oba měli s tímto etnikem bohaté zkušenosti. Spojení Konstantinova intelektu a Metodějových organizačních a diplomatických dispozic pak dávaly misi reálnou vidinu úspěchu. Ještě než se vypravili věrozvěstové na cestu, vypracoval Konstantin s vypětím všech sil⁷ písmo (tzv. hlaholici), které mělo výstižně vyjadřovat specifika slovanského jazyka a stát se tak písmem slovanských národů. Svěřený úkol zvládl dokonale.

Roku 863 nebo 864 dorazili soluňští bratři na Moravu. Byli okázale přivítáni. Aristokracie naší země byla v tu dobu již křesťanská, i na jistém kultivačním stupni. Mezi ní a prostým lidem byl ale propastný rozdíl. Těžko říci jaké pocity měli Konstantin a Metoděj z našeho tehdejšího prostředí. Překvapilo je množství kamenných kostelů, když byli připravováni takřka na pohanský svět? Snad. Na druhou stranu zřejmě postrádali přísnější řád a křesťanské mravy museli zdůrazňovat i urozeným. Morava při příchodu Konstantina a Metoděje sice nebyla pohanská,⁸ ale křesťanství se však dotýkalo převážně velmožů. Nevzdělané masy obyvatelstva zůstávaly věrni pohanským bohům, protože nebyla vůle ani možnost, jak jim vyložit křesťanství. Kněží, kteří zde do příchodu slovanských věrozvěstů působili, byli převážně „latiníci“¹⁰ a byli neznalí prostředí i jazyka. Plnili spíše úřednickou a politickou funkci

4 Svatý Kliment – dle církevní tradice po svatém Petrovi 3. papež s pontifikátem mezi lety 90 – 97.

5 Východofranská říše zaujímal přibližně území dnešního Německa a často si nárokovala vládu i nad západními Slovanů.

6 Michal III. – byzantský císař. Vládl mezi lety 840 – 867.

7 V tu dobu byly již jeho zdravotní potíže vážné.

8 Rok příchodu věrozvěstů není přesně doložitelný. Na základě pramenů se předpokládá, že to bylo buď na podzim roku 863, nebo na jaře o rok později.

9 Nálezy v Mikulčicích, Starém Městě u Uherského Hradiště i jinde dokládají existenci kamenných kostelů ještě před příchodem Konstantina a Metoděje.

10 Tím mám na mysli duchovenstvo při bohoslužbě užívající latinu.

Klub nejen pro důchodce

Program září - prosinec 2020

2.9.	„Na slovíčko s paní starostkou“
9.9.	Posezení v hospodě „Na vodě“
16.9.	Prohlídka kostela s paní Ludmilou Střelskou
23.9.	Výlet vlakem do Brna
30.9.	kavárnička
7.10.	Beseda s Janou Novotnou o Janohradu
14.10.	Zeleninové saláty
21.10.	Státní svátek České republiky
4.11.	„Dušičkový čas“
11.11.	Beseda s L. Novotným o pěstování bonsají
18.11.	kavárnička
25.11.	Strojení vánočního stromečku
2.12.	Mikuláš
9.12.	Výlet na adventní trhy - Brno, Znojmo
26.12.	Štěpánský výlet na Janohrad v 10.00 hod.
28.12.	Silvestr - ukončení roku

Setkání probíhají vždy **ve středu od 15.00 hod.** ve foyeru sportovní haly

Srdečně všechny zveme

www.kia.comRodina vozů
Kia Ceed

SLEVA AŽ

50 000 Kč | 0% ÚROK

The Power to Surprise

AGROTEC a.s.: Hustopeče Brněnská 74 693 01, tel.: 519 402 480,
Břeclav Lidická 123 690 03, tel.: 519 327 143, **Modřice** Chrlická 1153
664 42, tel.: 548 133 850, www.agrotecauto.cz

Kombinovaná spotřeba a emise CO₂ (NEDC 2.0). Kia Ceed, Ceed SW, Xceed a ProCeed: 3,8–6,9 l/100 km 99–158 g/km. Vyobrazená sleva až 50 000 Kč vč. DPH platí pro modely Ceed 5D, SW a ProCeed, modelový rok MY20 s motorizacemi 1.0 T-GDI 100 k nebo 120 k. Reprezentativní příklad financování Ceed 5D Comfort 1.0 T-GDI GPF 100 k/73 kW s programem Kia s 0% navýšením; pořizovací cena 354 980 Kč vč. DPH, výše úvěru 230 737 Kč, akontace 35 % (124 243 Kč); pevná úroková sazba 0,00 % p.a., RPSN 8 % p.a.; měsíční (1.–48.) splátka úvěru 4 807 Kč, měsíční splátka pojištění HAV 737 Kč, POV 471 Kč; poplatek za poskytnutí úvěru 2 307 Kč; délka úvěru 48 měsíců. Celková částka k uhrazení (jistina, úrok, hav. pojištění, pov. ručení, poplatek): 291 028 Kč, pojištění sjednáno u pojišťovny ALLIANZ. Nabídka je určena pro individuální zákazníky – spotřebitele na nákup jednoho vozu. Pro fyzické osoby podnikající a právnické osoby akontace možná od 0 %. Pro fyzické osoby nepodnikající akontace možná od 20 %. Podmínky pro firmy a podnikatele zadejte u autorizovaných dealerů Kia. Vyobrazení vozů je pouze ilustrativní a může obsahovat doplňkovou výbavu. Pro bližší informace navštivte www.kia.com. Nabídka platí do 31. 5. 2020.

ANNOVINO VINÁŘSTVÍ LEDNICE

Vás zve na výstavu obrazů
do unikátních prostor Staré lisovny

„Krajina lednicko-valtického areálu“

Anton Dymáček

Spojte si umělecký zážitek s expozicí
zkamenělin a prohlídkou vinařství

Otevírací doba:

Po–Čt 10,00–18,00 hodin

Pá–So 10,00–20,00 hodin

Ne 10,00–16,00 hodin

Výstava potrvá do konce srpna 2020

Nejdecká 714, Lednice Info: 724 165 961

www.annovino.cz

bez vyššího zájmu. Konstantin a Metoděj tento přístup změnil způsobem, že se křesťanství začalo dotýkat i obyčejných lidí. Kázali totiž jako první na Moravě ve srozumitelné řeči a sami žili příkladným životem. Konstantin pilně překládal církevní a bohoslužebné texty. Snaha obou bratrů byla vřele podporována velmoži, ponejvíc samozřejmě samotným Rastislavem. Záměr moravského knížete byl ve vytvoření svébytné moravské církve, která se obejde bez latinských duchovních.

Proto byla i založena „akademie“ na výuku místních obyvatel, aby se zaručila kontinuita přínosu v oblasti vzdělání a slovanského duchovenstva. Zástupci latinského kléru se tím dostávali stále více do stínu a postupně ztraceli jakoukoli podporu ve vládnoucích kruzích. Tato podpora však pro ně byla existenčně důležitá a proto do Říma k papeži mířily stížnosti na „kacířské“ nauky, které prý mezi Moravany šíří Konstantin s Metodějem.

Papež Mikuláš I. povolal oba bratry, aby se osobně přišli do Říma hájit. Cařihrad se v tu dobu ocital ve víru palácových převratů a o dění daleko od hranic byzantského impéria se nikdo nestaral. Jinými slovy podporu z východu nemohli soluňští bratři očekávat. Rozhodli se tedy vyhovět papežské žádosti a vydali se do Říma, kde dorazili v zimě roku 867. Nesli s sebou i církevně nepřekonatelnou zbraň: ostatky svatého Klimenta. Kostí, které Konstantin našel na Krymu, daly našemu poselstvu nadpozemskou váhu a Římané je přivítali s nebývalými poctami. Papež Mikuláš I. se jejich příchodu nedočkal. Zemřel nedlouho předtím a uvítací ceremonie i celkového přijetí se ujal jeho následovník Hadrián II. Úspěch této cesty byl obrovský. Papež posvětil Konstantinovi překlady a vysvětlil několik slovanských kněží, kteří přišli s oběma bratry z Moravy. Samotný vrchol pak byl ve schválení slovanského jazyka v bohoslužbě, čímž se řeč Slovanů dostala po hebrejštině, řečtině a latině na 4. místo tohoto privilegia.¹¹

Zcela vysílený Konstantin však v Římě onemocněl a pochopil, že jeho pozemské dny se chýlí ke konci. Vstoupil do kláštera, přijal řeholní jméno Cyril a s přáním, aby Morava nezůstala bez vůdce stáda, 12 vydechl naposledy. Bylo mu jen 42 let.

Tím vůdcem se měl stát Metoděj. Navzdory nezpochybnitelnému diplomatickému úspěchu, nebyla Metodějova pozice snadná. Podstata rozhodnutí papeže byla sice ve schválení slovanských bohoslužebných textů i veškerého učení Konstantina a Metoděje, současně ale nařizovala navrácení latinských kněží. Právě tento bod si latiníci vysvětlili po svém a politické vítězství soluňských bratrů pojali jako vítězství své. Metoděj byl při návratu na Moravu dokonce přepaden a zajat. Iniciátorem tohoto skutku byl právě latinský klérus, který se odmítal dělit o církevní sféru vlivu. Pod taktovkou východofranského krále Ludvíka II. Němce byl pak Metoděj souzen, odsouzen na doživotí a uvězněn. Na Moravě mezitím došlo k převratu. Napětí mezi Rastislavem a jeho synovcem Svatoplukem, jenž se již nějakou dobu podílel na vládě, překročilo únosnou mez. Jeden druhého se snažil odstranit. Úspěšnější byl Svatopluk, který knížete Rastislava zajal a vydal do nepřátelských rukou východofranského krále Ludvíka II. Němce.

¹¹ Prakticky však na třetí, protože hebrejštinu se v církevních bohoslužbách nepoužívala.

¹² Dle legendy Život svatého Konstantina.

Roku 874 byl na příkaz papeže Metoděj propuštěn a vrátil se na Moravu. Ani po návratu však neměl na růžích ustláno. Stál sice v čele moravské církve, ale jeho autorita byla latinským klérem zpochybňována. Svatopluk se navíc snažil vojensko-politicky angažovat na západ od Moravy a pro svoji aktivitu potřeboval podporu latiníků. Krom toho Metodějova apelace na Svatopluka, že panovník má být morálním vzorem pro lid, moravského vládce popuzovala.

Je zřejmé, že Svatopluk sympatizoval spíše s Wichingem¹³ a Janem z Benátek,¹⁴ kteří se čím dál otevřeněji stavěli proti Metodějovi a zasílali na něj stížnosti papeži do Říma. Roku 880 se nic méně dovršilo Rastislavovo a Svatoplukovo diplomatické úsilí. Papež Jan VIII. potvrdil bulou: *Industriae Tuae* (Hortlivosti Tvé) existenci samostatné moravské církve a Metoděje jmenoval prvním arcibiskupem tzv. Panonsko-moravské arcidiecéze. Wiching měl být dle příkazů z Říma ve všem poslušný Metodějovi. Útoky Metodějových soků pak sice neustávaly, ale moravský metropolita si postupně vybudoval síť přátel a žáků, kteří se za něj v kritických chvílích postavili. Slovanské písmo a vzdělanost, tak mohly dostat stabilní základy.

Svůj nadmíru složitý a pestrý život Metoděj dovršil v dubnu roku 885. Za svého nástupce určil Gorazda, který se v zemi těšil velké vážnosti a předpokládá se, že byl z mojmírovské tedy vládnoucí dynastie. Politické intriky Wichinga a jiných společně s apatickým Svatoplukem zapříčinily, že na úsilí Konstantina a Metoděje nebylo kontinuálně navázáno. Učení soluňských bratrů bylo zpochybňováno a latinský klér psal falzifikující dopisy „z Říma“, označující Metoděje dokonce za heretika.¹⁵ Metodějovi žáci houfně opouštěli Moravu. Tělo prvního moravského metropolity, ze strachu před znesvěcením od jeho nepřátel, pochovali na tajném místě. Moravský stát později ztrácel sféru vlivu a nebyla diplomatická vůle udržet slovanskou bohoslužbu, ani slovanské písemnictví při životě. Západní církve později slovanské církevní texty zavrhl a český přemyslovský stát se této doktríně jednoznačně podřídil.

Metodějovi žáci však dědictví obou bratrů předali dál, hlavně mezi jižní a východní Slovanů.¹⁶ Většina slovanských národů se k odkazu soluňských bratrů hlásí a jsou za něj vděční. Konstantin s Metodějem jsou pevným bodem spojujícím Slovanů jak mezi sebou, tak i s Evropou. V christianizaci naší země sice sehráli významnou roli, ale jejich hlavní přínos byl v povznesení slovanské kultury a vzdělanosti. My Moravané pak můžeme být právem hrdí, že prvotní impuls k jejich nesmrtelnému dílu vzešel z naší země.

Použitá literatura:

Magnae Moraviae fontes historici, Prameny I, Brno 2008.

Pitha, P., Svatí Cyril a Metoděj, Olomouc 2010.

Havlík, L. E., Velká Morava a středoevropští Slované, Praha 1964.

Hudeček, J., Slovanští apoštolové Cyril a Metoděj, Velehrad 1935.

Válka, J., Dějiny Moravy I., Brno 1992.

*Pro Moravskou národní obec vypracoval Jaroslav Svozil
V Postřelmově 31. 5. 2012*

¹³ Wiching – původně švábský duchovní, který se postupně dostával do čela latinského kléru na Moravě.

¹⁴ Jan z Benátek – Svatoplukův diplomat, latinský kněz.

¹⁵ Toto obvinění se objevovalo i ve středověku, kdykoli se latinští kněží cítili ve slovanských zemích ohroženi.

¹⁶ Tady je vhodné poznamenat, že Východní církve byla k slovanské liturgii mnohem vstřícnější – díky ní mohli Metodějovi žáci šířit své poselství.

Moravská vlajka na počest příchodu Cyrila a Metoděje

Příchod patronů Moravy sv. Cyrila a Metoděje k nám na Moravu byla událost obrovského kulturního a duchovního významu nejen pro naši zem, ale pro značnou část Evropy. Na počest této události bude na naší radnici vyvěšena moravská vlajka. Moravská vlajka je v současnosti také vnímána jako symbol sounáležitosti občanů k území Moravy, jejího duchovního a společenského života.

Historie moravské vlajky

Dnešní hojně rozšířená podoba moravské vlajky vychází ze zemských barev, zlaté a červené, kterých se od počátku 19. století používalo k výzdobě, později začaly být vyvěšovány i jako prapory. Oficiálního stvrzení se dočkaly v roce 1848, kdy poslanci Moravského zemského sněmu schválili 5. článek nové moravské ústavy, ve kterém se definuje zemský znak a zemské barvy: „Země moravská podrží dosavadní svůj erb zemský, totiž orlici vpravo hledící, v poli modrém a červenozlatě kostkovanou. Zemské barvy jsou zlatá a červená.“ Od stanovených zemských barev byla následně odvozena moravská vlajka, kterou tvoří dva vodorovné pruhy. Horní pruh je žlutý, spodní je červený. V druhé polovině 19. století a počátkem 20. století, v době vzestupu nacionalismu, to byla právě moravská vlajka, která sjednocovala obyvatelstvo naší země bez ohledu na národnost. Ačkoliv události dvacátého století nebyly pro její užívání příliš příznivé, najdeme o ní doklady za první republiky, po roce 1945 i kolem roku 1968.

Nový impuls k rozšíření přišel po uvolnění poměrů po roce 1989. Tradiční žlutočervené moravské vlajky začaly být opatřovány zemským znakem – šachovanou orlicí v modrém poli, a to z důvodu odlišení od jiných podobných vlajek. Tato varianta si pro

svou srozumitelnost i estetickou úroveň získala velmi rychle oblibu po celé Moravě a stala se základní a všeobecně uznávanou podobou moravské vlajky současnosti.

Další použití moravské vlajky

Kromě tohoto nejvýznamnějšího svátku bývá moravská vlajka vyvěšována i v další dny spjaté s moravskou historií. 28. března si připomínáme výročí narození světoznámého moravského učence Jana Ámose Komenského, 15. září významného moravského politika a diplomata, ochránce moravských zemských práv a svobod, Karla staršího ze Žerotína. Zvolení moravského markraběte Jošta Lucemburského, zvaného též Moravský, římským králem připadá na první říjen, 28. října si připomínáme si nejen vznik Československé republiky, ale také svatořečení velkomoravského panovníka Rostislava. Další vhodnou příležitostí jsou výročí a události spjaté s obcí (např. obecní slavnosti, hody), či některým z významných rodáků.

Další informace

Historie moravských barev a symbolů - <http://zamoravu.eu/mno-k-morave/moravske-barvy-a-symboly/>

Kontakty na prodejce vlajky - <http://www.moravskypatriot.eu/morava-eu/eshop/1-1-Vlajky/1-2-Moravske-vlajky>

Občanská iniciativa „Za vyvěšování moravské vlajky“ - <http://zamoravu.eu/vyvesime/>

Významné moravské dny - <http://zamoravu.eu/dokumenty/vyznamne-moravske-dny-a-svatky.pdf> - Zpracovala Moravská národní obec, z. s. <http://zamoravu.eu/>

ČEŠI STÁLE NA ŠPIČCE V TŘÍDĚNÍ ODPADŮ V EU

Každý z nás vytrídil v roce 2019 do barevných popelnic přes 51 kilogramů odpadu

Za evropské premianty v třídění odpadu jsou Češi označováni právem. Meziročně dosáhli dalšího zlepšení v množství vytríděného odpadu, a to již poněkoličtější v řadě. V roce 2019 vytrídil každý z nás v průměru 51,3 kilogramu papíru, plastů, skla a nápojových kartonů, což je meziroční nárůst o více než 2 kilogramy odpadů vytríděných do barevných kontejnerů.

S tříděním odpadů má zkušenost většina obyvatel ČR, pravidelně pak své odpady třídí téměř ¾ národa, přesně 73 % obyvatel. Loni jsme vytrídili nejvíc papíru, téměř 22 kilogramů, dále pak 15,1 kilogramu plastů, bezmála 14 kilogramů skla a necelé půl kilo nápojových kartonů. A stále více třídíme i kovy, těch vytrídil každý obyvatel v průměru 13,9 kilogramu. Prostřednictvím sběrných systémů obcí se tak shromáždilo přes 693 tisíc tun vytríděných odpadů, což je o 4 % více než v roce 2018.

„Členské státy Evropské unie, včetně České republiky, musí již za několik let splnit nové ambiciózní cíle vyplývající z požá-

dekavku balíčku cirkulární ekonomiky. V praxi to bude znamenat třídít veškerý odpad, který lze recyklovat nebo jinak využít a na skládku ukládat jen minimum směšného odpadu, nejvýše však 10 %. A obce i jejich občané se na to již začínají intenzivně připravovat,“ shrnul vývoj třídění odpadu Zbyněk Kozel, generální ředitel společnosti EKO-KOM, a.s.

Právě Autorizovaná obalová společnost EKO-KOM zajišťuje v ČR již více než 20 let provoz systému třídění a recyklace obalových odpadů, které jsou významnou složkou tříděného komunálního odpadu. Do systému bylo na konci roku 2019 zapojeno 21 197 firem a 6 146 obcí ČR. Díky spolupráci s nimi je třídění odpadů v České republice dostupné pro 99 % obyvatel. Aby bylo pro lidi co nejdostupnější a snadné, systém neustále spolupracuje s obcemi na dalším zahušťování sběrné sítě na třídění. Češi tak mohou třídít své odpady prostřednictvím 473 359 barevných kontejnerů a menších nádob na ulicích i přímo u rodinných domů. Jedno sběrné hnízdo tak slouží v průměru pro 118 obyvatel, což je v evropské konkurenci velmi dobrý výsledek.

„Docházková vzdálenost k barevným kontejnerům je pro mnoho lidí v otázce třídění odpadů rozhodující. Nyní to k nim máme ze svých domovů v průměru jen 91 metrů, což je zhruba 133 kroků,“ říká ředitel oddělení komunikace EKO-KOM, Lukáš Grolmus. Zároveň ale dodává, že dle nejnovějších statistik stále ještě 24 % obyvatel udává, že má kontejnery dál než 130 metrů a jsou tedy lokality, kde je co zlepšovat.

Díky třídění odpadů v domácnostech a obcích vzniká surovina, která se na třídících linkách dotřídí na jednotlivé druhotné suroviny připravené k recyklaci a využití - pro výrobu nových produktů nebo jako zdroj energie či náhrada hnědého uhlí v teplárnách. Tříděním systém snižuje zátěž životního prostředí - každoročně tříděním a recyklací obalových odpadů zachráníme ekvivalent zhruba 29 km² přírody, šetříme stromy, přírodní zdroje surovin a zamezíme rozšiřování skládek. A díky třídění a recyklaci obalových odpadů jsme tak loni uspořili téměř 6 milionů MWh energie.

Podrobné informace o výsledcích systému třídění a recyklace EKO-KOM za rok 2019, včetně grafů, naleznete v příloze.

EKO-KOM

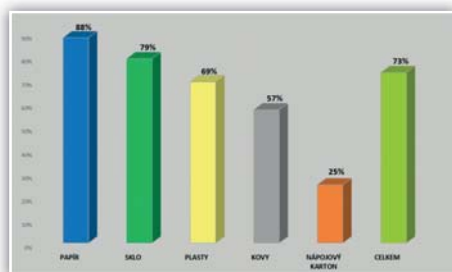

VÝSLEDKY SYSTÉMU EKO-KOM ZA ROK 2019

V roce 2019 bylo na tuzemský trh dodáno 1 219 696 tun jednocestných obalů, 73 % jich bylo následně vytříděno, dotříděno na třídících linkách a druhotná surovina byla předána k recyklaci a dalšímu využití. Tradičně nejlépe se daří recyklovat papír, v jeho případě se vloni podařilo dosáhnout míry recyklace 88 %. Zjednodušeně řečeno – bezmála 9 z 10 vyrobených tun papírových obalů byly loni recyklovány na nový papír nebo dále využity. U skla bylo dosaženo 79% míry recyklace, u plastových obalů 69%, u kovů 57% a u nápojových kartonů to bylo 25 %. Míra sběru nápojových PET lahví v roce 2019 vzrostla a pohybuje se v rozmezí 79 - 82 %.

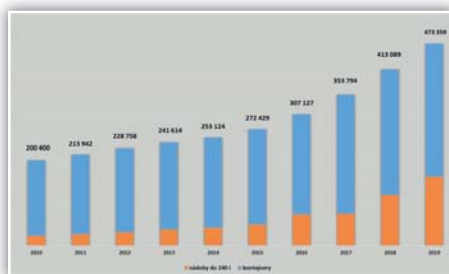
RECYKLACE ODPADŮ Z OBALŮ V SYSTÉMU EKO-KOM V ROCE 2019

Pro většinu obyvatel ČR je třídění odpadů již naprostou samozřejmostí. Pravidelně pak odnáší tříděný odpad do barevných kontejnerů 73 % lidí. Z průzkumů veřejného mínění vyplývá, že většina třídících považuje třídění odpadů za důležité a za minimum toho, co mohou udělat pro životní prostředí.

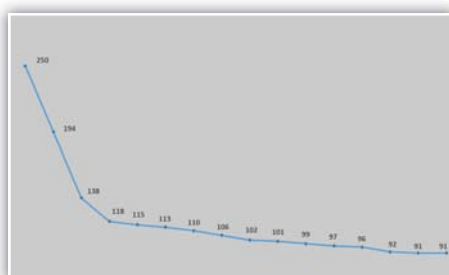

K třídění odpadů pak Češi zejména motivují dobrou docházkovou vzdáleností a dostatek barevných kontejnerů. Česká republika disponuje jednou z nejkvalitnějších sběrných sítí v Evropě. Na jejím vytvoření a provozu se podílí průmysl a obce sdružené v systému EKO-KOM. Díky tomu mohou lidé aktuálně třídít své odpady do více než 473 tisíc barevných kontejnerů a menších nádob na tříděný odpad. A nemají to k nim s odpadem daleko, průměrná docházková vzdálenost se postupně zkracuje – na dnešních 91 metrů. Nádobový sběr je v České republice doplněn ještě dalšími způsoby sběru tříděného odpadu – někde tak mohou občané třídít odpady do pytlů, případně prostřednictvím sběrných dvorů nebo výkupu druhotných surovin.

NÁRŮST POČTU NÁDOB NA TŘÍDĚNÝ ODPAD V ČR

VÝVOJ PRŮMĚRNÉ DOCHÁZKOVÉ VZDÁLENOSTI K BAREVNÝM KONTEJNERŮM V ČR

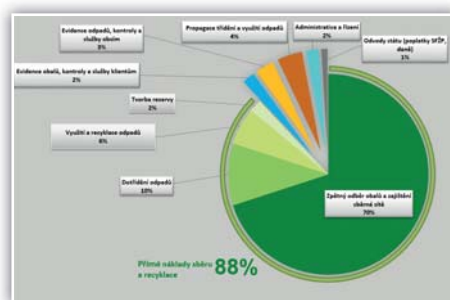
Sruktura nákladů systému EKO-KOM

Většinu ročních nákladů Autorizované obalové společnosti EKO-KOM, a.s., konkrétně 88 % představovaly v roce 2019 přímé náklady sběru a recyklace obalových odpadů. To znamená náklady na zajištění dostatečné dostupnosti a obsluhy barevných kontejnerů, dotřídění separovaného obalového odpadu a zajištění jeho využití a recyklace. 70 % celkových nákladů tvořily přímé platby obcím za zajištění zpětného odběru obalových odpadů a sběrné sítě, a za jejich předání prostřednictvím svozových firem k dotřídění a zpracování. Desetina celkového rozpočtu pak připadla na náklady na dotřídění těchto odpadů na

třídících linkách a jejich úpravu na zpracovatelné druhotné suroviny. V případě některých obtížně využitelných odpadů, pak musela společnost EKO-KOM finančně podpořit i samotnou recyklaci. Loni to byly zejména barevné plastové fólie a další druhy plastů, které na trhu druhotných surovin nemají prodejní hodnotu a také recyklace nápojových kartonů v papírnách, které bylo nutné v loňském roce finančně podpořit. Na to připadlo 6 % z celkových ročních nákladů. Zhruba 2 % pak byla použita na tvorbu finanční rezervy, která slouží pro případ propadu cen druhotných surovin.

Důležitou úlohou autorizované obalové společnosti je také zajištění průkazné evidence všech obalových a odpadových toků, a to včetně její kontroly a pravidelných auditů. Tyto aktivity loni tvořily 5 % celkových nákladů společnosti. Povinná osvěta, environmentální vzdělávání žáků, oslovení spotřebitelů a další činnosti vedoucí ke správnému a efektivnímu třídění odpadů v ČR, představovaly loni 4 % celkových nákladů. Odvody státu vymezené zákonem tvořily 1 % z nákladů a zbylá 2 % činily vlastní náklady na administrativu společnosti.

STRUKTURA NÁKLADŮ AOS EKO-KOM V ROCE 2019

„Docházková vzdálenost k barevným kontejnerům je pro mnoho lidí v otázce třídění odpadů rozhodující. Nyní to k nim máme ze svých domovů v průměru jen 91 metrů, což je zhruba 133 kroků“, říká ředitel oddělení komunikace EKO-KOM, Lukáš Grolmus.

DRUHÝ ZÁVOD SEZONY BĚHEJ LESY 2020 JAKÁ BYLA LEDNICE?

Seriál Běhej lesy letos do Lednicko-Valtického areálu nalákal 2102 běžců. Pojďme se závodě podívat na zoubek! Kdo vyhrál a jak si ho všichni užili?

Počasí v Lednici dalo všem pěkně za uši. Každý, kdo doběhl, je vítěz. Na příliš velké teplo si rozhodně nikdo stěžovat nemohl. Závodníci vypadali i pod vrstvou bláta velmi spokojeně. Vždyť, kdy jindy se člověk může proběhnout památkou zapsanou na listině světového dědictví UNESCO?

Běžce čekala tradičně trať krátká (13km) a dlouhá (22 km). Nejlépe si

s krátkou trati poradil Tomáš Fliedr v čase 00:47:28, z žen byla nejrychlejší Barbora Názlerová, která na trati strávila 00:53:30. Na trati dlouhé dvaadvacet kilometrů zvítězil v čase 01:19:38 Adam Mihalov, mezi ženami předvedla skvělý výkon Barbora Nováková, která finišovala v čase 01:37:56.

Malá mláďátka závodila s Dr. Max na tratích 500 m a 1 km v pěti věkových kategoriích. Premiéru měl v Lednici charitativní nesoutěžní závod VoltaRUN, který přivítal 74 běžců. Mohl si ho zaběhnout či projít opravdu každý, od doprovodu závodníků přes rodiny a kočárkáře až po

hendikepované. Díky VoltaRUN a dalším aktivitám na závodě navíc všichni finančně podpořili malého Tomíka.

Odměnou pro všechny běžce byla unikátní medaile, která je z části vyrobená z rostoucího papíru, který lze zasadit. Natahovali po ní krk běžci i jejich květináče doma.

Další závod Běhej lesy se koná hned za týden v kouzelném Slavkovském lese. Jestli se chcete po vlastních tlapkách proběhnout mezi 3 lázeňskými městy, ulovte si číslo ještě dnes. Protože město je na houby, Běhej lesy!

ŠKOLNÍ OKÉNKO

Konec roku v mateřské škole

Naše mateřská škola se opět otevřela. A to po náročném období, které nikdo z nás nepamatuje. A všichni jsme se s ním museli vypořádat. Děti sice byly doma s rodiči, ale personál mateřské školy nelenil. Učitelky vytvářely nový školní vzdělávací program i různé výchovně vzdělávací projekty. Posílaly také rodičům náměty a inspirace pro práci s dětmi. Dle ohlasů rodičů jim to hodně pomohlo a usnadnilo nelehkou situaci. Dále se v mateřské škole vydatně uklízelo, dezinfikovalo a zdobilo. I když doma bylo dětem jistě dobře, stýskalo se jim po kamarádech i učitelkách, a tak se všechny těšily, až zase tu naši školičku otevřeme. Nyní mateřská škola funguje za přísných hygienických předpisů vyplývajících z nařízení MŠMT. Děti se schází ve třídě Kuřátek. Při příchodu je jim změřena teplota a musí si důkladně umýt ruce. Následně odchází do své třídy. Roušku mít nemusí, ovšem pro rodiče je po dobu pobytu v budově povinná. Co největší část výchovně vzdělávacích aktivit probíhá venku.

V době uzavření mateřské školy probíhal také zápis do Mateřské školy Ladná a to netradičně, dálkovou formou. Mrzí nás, že nové děti si nemohly školku prohlédnout a pohrát si už při zápisu. Doufáme ale, že se jim u nás bude líbit a že si brzy najdou mezi dětmi kamarády. Do mateřské školy

bylo přijato 17 nových dětí. Do základní školy letos odchází 17 dětí, 14 z nich bude navštěvovat Základní školu v Ladné. A co v mateřské škole děláme? I přes všechna opatření se s dětmi radujeme a připravujeme pro ně pestrý program. Například Den dětí probíhal ve znamení cesty za pokladem. Děti dostaly mapu, podle které se mohly dostat až k zakopanému pokladu. Nebylo to ale tak jednoduché. Mapa pokladu, jak už to u takových map bývá, skrývala zastavení v podobě plnění různých zábavných úkolů, bez kterých nebylo možno poklad nalézt. Jestli si myslíte, že třídění hraček nemůže být zábava, tak jste na omylu! Dětem dalo kopání pokladu pořádně zabrat, ale nakonec se dočkaly. Hlavně si celé dopoledne užily moře zábavy. Tímto bychom rádi poděkovali klubu seniorů, který se podílel na obsahu pokladu pravými čokoládovými mincemi. Také rozloučení s našimi odcházejícími předškoláky proběhne letos jinak, než jsme si všichni představovali, právě vzhledem k stále platným nařízením MŠMT. Rozloučení plánujeme na středu 24. 6. 2020 dopoledne, bez účasti rodičů. Chceme zapojit i mladší děti. Ty budoucím školákům za pomoci učitelky připraví fábořkovou stezku kolem Jazérka. Na děti budou čekat úkoly, které zvládne každý předškolák. Jistě bude pro všechny krásným prožitkem nejen samotná fábořková hra, ale i vlastnoručně vyráběný dárek na rozloučenou – dětskou rukou a od srdíčka. No a pak už jen oslava se šerpováním a knihou na památku. Nebude chybět ani občerstvení a přípitek s dětským šampaňským. Vše bude pro Vás zdokumentováno na fotografiích, které si můžete prohlédnout na našich webových stránkách. U vchodu do tříd je připraveno tablo našich předškoláků, tento rok trochu exotické. Přejeme dětem, které odchází do základní školy, mnoho studijních úspěchů a krásné vzpomínky na naši mateřskou školu. Užijte si pohodové letní prázdniny plné příjemných zážitků.

Za kolektiv MŠ
Bc. Petra Laubová

Konec roku v mateřské škole

V období od vydání březnového čísla zpravodaje se toho díky zásahu vyšší moci mnoho neudálo. Naše republika byla zasažena koronavirovou pandemií a na základě mimořádného opatření Ministerstva zdravotnictví byl vydán zákaz s účinností ode dne 11. března 2020 ohledně přítomnosti žáků a studentů ve školách. Všechno, co jsme si na začátku školního roku naplánovali, nebylo možno splnit. A nebylo toho málo. Například nebyl do-

končen plavecký výcvik, neuskutečnila se „Škola hrou“ pro nastávající prvňáky, zápis do prvního ročníku proběhl pouze formálně bez přítomnosti dětí, Etické dílny I. a II., pálení čarodějnic, divadla, Den dětí s klaunem, školní výlet na Macochu, Školní akademie..... Naštěstí se od 22. června opatření Ministerstva zdravotnictví uvolňují natolik, že můžeme slavnostně ukončit školní rok a všem žákům osobně vydat vysvědčení.

A jak vlastně výuka v tomto období probíhala? Reagovat jsme museli velmi rychle a nastalo období tzv. distančního vzdělávání. Rozhodli jsme se, že učivo bude každé pondělí a čtvrtek zadáváno na web školy a pedagogové budou s žáky a s rodiči v kontaktu podle toho, jaké podmínky mají jednotlivé rodiny – messenger, e-mail, facebook a také jsme se snažili využít videokonferenci. O tuto poslední formu vzdělávání mělo zájem

velmi málo rodičů. Myslíme se, že se nám to celkem dařilo a zpětnou vazbu jsme od žáků měli. Trvalo to dlouhé tři měsíce a už jsme se moc těšili na to, až se bude možnost setkat se s žáky ve škole. Dne 25.5. byla škola zpřístupněna žákům. Nepřihlásili se všichni žáci, v tento den přišlo do školy 71% žáků. Zbývající žáci i nadále využívali formu distanční-

ho vzdělávání. Postupem času začali do školy přicházet další žáci a v tuto chvíli máme na distančním vzdělávání 2% žáků. Výuka ode dne otevření školy probíhá pro tři skupiny žáků v blocích. Snažíme se jim co nejvíce zpřístupnit školní vzdělávací program, i když jeho naplnění v tomto školním roce není možné. Probíhají především tzv. profilové předměty

jako je matematika, český a anglický jazyk, prvouka, přírodověda a vlastivěda.

Školní družina byla v provozu od 11.45 do 15.00 hodin. Museli jsme dodržovat skupiny tak, jak byly určeny v dopoledních blocích – děti se podle vydaného nařízení neměli míchat. Jak se i ve školní družině dodržovaly hygienické předpisy dokládají i následující fotografie.

Kdybych měla zhodnotit toto období, mohu říct, že pro někoho bylo výzvou – někteří žáci se velmi svědomitě na vyučování připravovali, tuto zkoušku „ohněm“ vykonali na výbornou. Nepojali domácí vyučování jako prázdniny, a proto si také zaslouží na vysvědčení pochvalu ředitelky školy. Chápu, že pro všechny to byla velmi zatěžkávací zkouška, hlavně pro rodiče. Tímto jim chci poděkovat, že se svým dětem v maximální míře věnovali. Především těm, kteří mají ty menší záčky – prvňáčky, druháčky. Těm starším žá-

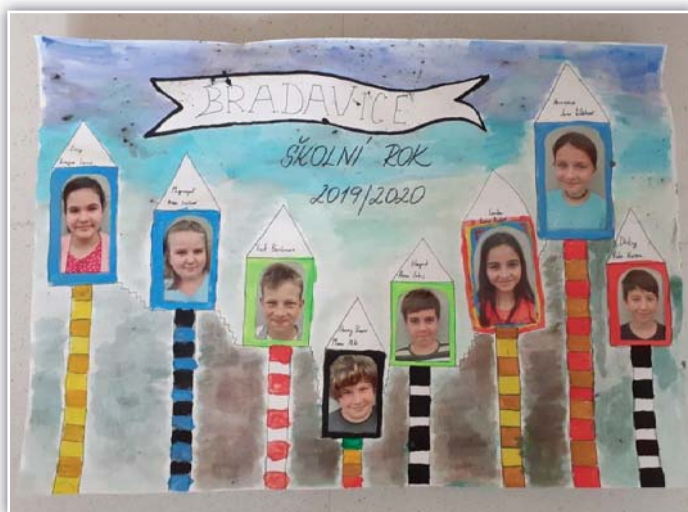
kům tato situace snad prospěla v tom, že se naučili být více samostatní, rozhodní. Osvojili si kompetence k učení, k řešení problémů a kompetence pracovní. Víme velice dobře, že dětem scházeli také jejich kamarádi. O to větší radost máme, když je vidíme zase ve třídě pohromadě, jak si povídají, společně pracují i když zahaleni povinně do „roušek“. Věřím, že „doba roušek“ je již u konce, a děti si budou užívat prázdnin, jako každý rok.

V pátek, 26. června předáme žákům vysvědčení, některým i knižní odměny

a současně se rozloučíme s letošními páťáky. Z naší základní školy přechází osm žáků na druhý stupeň na některé z brčlavlavských základních škol. Během pěti let jejich třídními učitelkami byly:

1. ročník	Mgr. Pavlína Kolářová
2. a 3. ročník	Mgr. Radka Navrátilová
4. ročník	Mgr. Jana Malinová
5. ročník	Bc. Petra Domanská

Jejich tablo si můžete prohlédnout v květinářství paní Kasalové. Přejeme jim mnoho nadšení a sil do nadcházejících studijních let.

Ve školním roce 2020/2021 přivítáme do prvního ročníku 15 žáků. Budou mít samostatnou třídu, a ještě k tomu úplně nově vybavenou. Už se na ně moc těšíme. V letošním školním roce navštěvovalo naši školu 35 žáků od 1. září bychom měli mít 42 žáků.

Závěr patří poděkování. Děkuji všem rodičům za trpělivost a pomoc při domácím

vyučování, pedagogům a ostatním zaměstnancům školy, vedoucím kroužků paní Kláře Bilské a pánům Josefu Vošvrdovi, Aleši Kolářovi, Lukáši Kubátovi, Ladislavu Richtterovi, dále Klubu seniorů za dárečky pro děti ke Dni dětí, panu Kamilu Štollovi za dodání roušek, paní Marcele Suchánkové za fotografování žáků, panu Pavlu Stan-

číkovi za umožnění videokonferencí, paní Lindě Černé za pomoc s morčaty a v neposlední řadě Obci Ladná a jejím zaměstnancům.

Přeji vám všem příjemné letní dny a klidnou dovolenou.

Jana Mrázová
ředitelka školy

SLOVÁCKÉ SDRUŽENÍ LADNÁ LANŠTORFČANÉ

Ve druhém čtvrtletí letošního roku do společenského života citelně zasáhla celosvětová pandemie viru Covid-19 a tím došlo ke zrušení kulturních akcí:

16.5.2020 – Přehlídka mužských pěveckých sborů Podluží

23.5.2020 – Otevřené sklepy Zaječí

30.5.2020 – Předhodovní zpívání v Rakvicích

31.5.2020 – Předhodovní zpívání v Hovoranech

Díky rozvolnění opatření vlády a zrušení nouzového stavu se opět opatrně začíná probouzet kulturní život v našem regionu. A tak jsme již 23.6.2020 za doprovodu CM F. Macinky zazpívali v sídle spol. ANNO Víno v Lednici, kde také zahájil svou výstavu náš dlouholetý kamarád Libor Vymyslický.

Dne 4.7.2020 pojedeme již tradičně do Přítluk na akci Otevřené sklepy.

Do Zaječí nás pozvala starostka obce na zpívání u Kapličky, které se bude konat 9.8.2020. Zde nás doprovodí mladá cimbálová skupina Kristýny Osíčkové z Velkých Bílovic.

Do blízkého Moravského Žižkova pojedeme 14.8.2020 na předhodovní zpívání na pozvání tamních mužáků a našich dobrých kamarádů.

Potěšili nás také mužáci z Rakvic, kteří místo předhodovního zpívání uspořádají pohodové zpívání, na které nás opět pozvali. Akce se uskuteční 22.8.2020.

V září připravujeme tradiční Předhodové zpívání v Ladané. Hrát bude CM Zádruha.

Přeji všem pevné zdraví a veselé oslavy Hodů v Ladané.

Zpracoval: Martin Vlk

SDH LADNÁ

18. ledna se konala valná hromada SDH Ladaná, na které byl zvolen pro další pětileté období nový výbor:

Starosta: Střelský Rostislav

Náměstek starosty: Polášek Vlastimil

Jednatel: Nešpor Miroslav

Hospodář: Střelský Jan

Revize: Stehlík Stanislav

Dnes má sbor hasičů 42 členů.

Jsem rád, že se podařilo realizovat přístavbu hasičky - garáž pro cisternu. Nebylo kde uschovat všechnu techniku, kterou máme a není dobře, když stojí venku na mrazu nebo v létě na slunci. Některé strojní vybavení je pro výcvik mladých hasičů a je rovněž potřeba jej garážovat. Bez mladých a nových hasičů by budoucnost záchranného systému nebyla.

Hasiči, ať už mladí nebo staří, mají v hasičské zbrojnici dobré zázemí. Šatnu, garáže, sociálky a v prvním patře klubovnu. O tom se dřív hasičům ani nesnilo.

Občas slyším, že v Ladané hasiči nejsou potřeba, protože město Břeclav je kousek a k požáru přijedou profesionální hasiči. Avšak ze zákona musí mít každá obec svoji jednotku. Všechny jednotky spadají do integrovaného záchranného systému IZS spolu se zdravotnickou záchrankou a policií. Tyto záchranné složky jsou řízeny

z centrály v Brně a jsou vysílány různě ke krizovým událostem v celém Jihomoravském kraji. Neslouží jen té dané Obci odkud pochází. Některé sbory hasičů jsou specializovány na různé zásahy. Například jsou dovybaveni záchranným člunem a jsou proškoleni na záchranu ve vodě. Jiné zase k dopravním nehodám na silnicích a dálnici, některé jsou zase vybaveny a proškoleny pro odchyt rojů včel, atd.

Hasičina je především „služba“ lidem. Hasiči jsou první, kteří přijíždí řešit krizové situace a jsou zpravidla i poslední kteří odjíždí. Lidi, kteří očekávají, že když budou dělat hasiče nebo záchranáře, budou je ostatní obdivovat, nebo plácet po rameni, nebo ti co čekají za to dostanou velké odměny, většinou moc dlouho u hasičů nevydrží, protože nic takového se neděje.

Jsem rád, že se naše jednotka skládá převážně z mladých hasičů, kteří mají dobrou vůli pomáhat lidem. Doufám, že nenajdou někteří lidé, jako v jiných obcích, kteří jim budou házet klacky pod nohy. Patří jim velké díky, velký respekt. Většinou, až když lidi hasiče potřebují, tak si teprve uvědomí, co všechno dělají.

Velké díky patří také V. Poláškově a manželům M. a M. Nešporovým, kteří ve svém volném čase se již několik let našim mladým hasičům věnují, trénují je, a o víkendech s nimi jezdí na závody. Práce s dětmi je nejenom krásná, ale i náročná, takže moc děkuji.

Starosta SDH Ladaná, Rostislav Střelský

Zdravím všechny občany a přátele mladých hasičů v Ladné

Chci Vám jenom přiblížit momentální situaci v kroužku mladých hasičů za posledních několik měsíců. Těsně před vyhlášením karantény jsme se zúčastnili závodu ve štafetě a uzlování v Moravské Nové Vsi. Na závodech jsme měli dvě družstva starších žáků. Je to z důvodu, protože momentálně nemáme dostatečný počet mladších žáků. Děti se snažily, aby obsadily co nejlepší místo. To byla poslední soutěž, protože ostatní soutěže se už nekonaly z důvodu Covid-19. Celé jarní kolo se tak zrušilo. Moc nás to mrzí, protože někteří mladí hasiči mají tuhle jarní sezonu jako poslední za starší žáky. Mrzí nás to i z toho důvodu, že jsme měli naplánovány, jak závody v požár-

ním útoku, tak den dětí a taky víkendový pobyt na chatě v Bořím lese. Tam jsme měli v plánu cestovat na kolech. Například na Pohansko, -soutok Moravy a Dyje, Františkův rybník a podobně. Bohužel jsme museli všechno zrušit. Kroužek začal fungovat hned, jak jsme se mohli začít scházet a děti už se moc těšily a my taky.

Když nám to počasí dovolí, tak trénujeme na hřišti požární útoku. Před prázdninami jsme ukončili tohle jaro táborákem a přípravu na podzimní kolo zahájíme po prázdninách.

Na závěr přeji všem za mladé hasiče pohodové letní dny.

Vlastimil Polášek

JEDNOTKA SBORU DOBROVOLNÝCH HASIČŮ

ani v době karanténních opatření naše jednotka nezahálela. Pravidelná školení probíhala stejně jako ve všech školách elektronickou formou. Po uvolnění karanténních opatření proběhla pravidelná každoroční kontrola strojního vybavení.

Podarilo se nám i přes větší či menší komplikace dokončit asi největší projekt poslední doby, výstavba garáže. V současnosti probíhá statická zkouška podloží a netrpělivě očekáváme vydání Kolaudačního rozhodnutí, abychom mohli tuto stavbu začít využívat.

Při přechodu bouřkových front držela jednotka hotovost, aby v co nejkratším čase mohla zasáhnout a ochránit majetek našich spoluobčanů.

S cistenou jsme prováděli, podle požadavků vedení obce, oplach cest, ke snížení prašnosti, v obci.

V uplynulém období nám přibyli dva noví členové, A. Teturová a A. Demčila.

Naše jednotka je v rámci integrovaného systému, zařazena do kategorie JPO V, s povinností vyslat při výjezdu družstvo o zmenšeném početním stavu, to je velitel, strojník

a dva hasiči. Náplň práce těchto hasičů, je nejenom psychicky, ale i fyzicky nesmírně náročná, proto naši členové absolvují pravidelnou fyzickou přípravu. Můžete je potkat při pravidelných večerních procházkách s tlakovou lahví na zádech, či zapřažených do pneumatiky. Tuto přípravu zhodnotí na

soutěži TFA, kde srovnají své síly s borci s jednotek celého jihomoravského kraje.

Na letní měsíce už máme přichystanou kontrolu technického vybavení jednotky a přípravu naší staříčky avie na technickou kontrolu, která bude zahrnovat i nový lak.

Za jednotku M. Nešpor

KNIHOVNA

Nouzový stav zasáhl, tak jak celý stát i naši knihovnu. Nedostupná byla od 29. března. V této době proběhl úklid i celoplošná desinfekce knihovny. Poprvé zpřístupněna hned po rozvolňování nouzového stavu 28. dubna. Zpočátku otevření knihovny, každá vrácená kniha putovala do týdenní karantény. I toto nařízení bylo uvolněno, ale pro klid v duši i nadále provádím desinfekci každé vrácené knihy.

V koronavirové pauze jsem vyřadila a odepsala 303 zastaralých svazků z knižního fondu. Může se říct, že je to velké množství. Tyto knihy byly nakoupeny v období let 1977 až 2000 za doby břec-lavské knihovny a je si možno je za pakatel

zakoupit v knihovně, a to i neregistrovaní čtenáři. Bohužel prostory knihovny jsou stále stejné, regály nedostatečné. Spousty knih je uloženo a nabízeno z beden. Do fondu každoročně za podpory obce nakupujeme stále nové knihy.

Ke zpříjemnění letních měsíců jsem přivezla nový soubor 125 knihz Regionálních služeb.

V červnu nově nakoupeno 39 nových knih, jen malý vzorek ze seznamu:

Na hraně zákona – Roberts Nora, Zatímco jsi spala – Croft Kathryn, Faleš – Hodge Sibel, Klikatá cesta – Freeman Brain, Boj slepého krále – Jindra Jaromír, Kdo zradil krále – Bauer Jan

Mnozí vidíte, že se před knihovnou

schází party našich teenageru. Tito zjistili, jak se připojit na Wifi signál knihovny. Tuto službu pořídilo vedení obce v rámci bezplatného internetu v knihovně. Nic proti tomu nenamítám, jen kdyby děti dodržovaly pořádek v okolí a někteří jedinci neničili už tak chátrající omítku knihovny. Odpadkový koš je hned na rohu knihovny. Ráda uvítám mládež i každé úterý, kde mohou v pěkném prostředí knihovny, nikým nerušení, holdovat svým radovánkám.

Na závěr upozornění čtenářům: **v úterý 7. července 2020 bude knihovna z důvodu dovolené zavřena.**

Florusová
Vojtěška

Z FARNÍHO SPOLEČENSTVÍ SVATÉHO ARCHANDĚLA MICHAELA

V jarním období nás téměř od veškerého dění v naší farnosti uvěznil vnašich domovech nebezpečný koronavirus. I v našem kostele byly zrušeny všechny bohoslužby od poloviny března do poloviny května. I největší křesťanské svátky - Velikonoce, jsme prožívali jinak. Vše bylo jiné, bohoslužby jsme měli možnost sledovat u televizních obrazovek, radií či přes internet. Byly přenášeny i bohoslužby z prázdného Vatikánu.

V polovině května s uvolněním karantény začaly i v našem kostele bohoslužby s rozestupy, rouškami a desinfekcí rukou. Aby nebyl nikdo vyloučen z možnosti zúčastnit se nedělní bohoslužby, sloužil pan farář mši svatou v sobotu podvečer s nedělní liturgií. Odsloužil tím všechny úmysly, které nemohly být odslouženy v březnu, v dubnu a květnu.

V květnu jsme prožili slavnost Seslání Ducha Svatého 30. a 31. 5. a také několik májových pobožností. V červnu Slavnost Nejsvětější Trojice a ve čtvrtek 11. 6. Byla sloužena mše svatá ze Slavnosti Těla a Krve Páně s vystavenou Nejsvětější Svátostí Oltářní a adorací.

V sobotu 13. 6. si snoubenci Denisa a Milan z Moravského Žižkova přišli do našeho kostela vyprosít Boží požehnání při svatební mši svaté pro společnou cestu životem. Slíbili si vzájemnou úctu, lásku a věrnost na celý život.

A co bude dál? Malý neviditelný koronavirus nám určuje naše konání. Některé velké poutě jsou omezené či zrušené. V našem kostele si 17. 7. a v neděli 19. 7. připomeneme památku blahosla-

veného Pavla Petra Gojdiče, slovenského řeckokatolického biskupa a mučedníka. Byl vězněn pro svou víru a věrnost papeži. Na následky krutých výsledků zemřel ve vězení v nemocnici v Leopoldově. Jeho ostatky vložil biskup Vojtěch Cikrle do oltáře v našem kostele při jeho svěcení 9. 11. 2014. V neděli 19. 7. Odpoledne od 14 hodin bude možnost prohlídky kostela s výstupem do věže až ke zvonům i s komentářem.

Kostel bývá otevřen k prohlídce většinou v sobotu a v neděli odpoledne na hodiny a hodky, ne však do věže kostela.

V neděli 14. Zářij zveme děti s rodiči, aby si přišli vyprosít Boží požehnání do nového školního roku. Přineste si i aktovky k požehnání.

Hody - v neděli 20. 9. bude sloužena děkonná mše svatá v 9.30 hodin. Poděkujeme za všechno, co se samozřejmostí přijímáme. Za zdraví, za naše rodiny, za obec a také za naše nemocné, a jako každoročně za dary letošní úrody.

V pondělí 21.9. podvečer v 18 hodin vzpomeneme na naše zemřelé, kteří s námi hodovat nemohli. V neděli 27.9. v 9.30 hod. bude mše svatá za farníky a dobrodince ze Svátku patrona našeho kostela sv. archanděla Michaela.

Chci Vás pozvat na všechny slavnostní i všechny bohoslužby, které jsou slouženy v neděli v 9.30 hodin a v pátek v 18 hodin.

Krásné léto s putováním po našich krásných poutních místech či jiných zajímavostech a načerpání nových tělesných i duševních sil.

Připravila Ludmila Strělská

HLEDÁNÍ JISTOT...

Co je to zemětřesení, si většina z nás nedovede představit, protože jsme je nikdy nezažili. Víme jen, že existuje. Ten nepříjemný pocit, který otřesy půdy vyvolávají a kdy se kolem všechno boří, se dotknul v našich končinách málo koho. Tuto zkušenost bychom si především museli dovést někde z ciziny. Přesto jsme v minulých dvou měsících zažili otřes, který se nějak dotknul každého z nás. Někoho méně, někoho více. Otřes světové pandemie pohnul našimi jistotami tak, že v nich způsobil malé či větší trhliny. Mnozí z nás jsme si najednou uvědomili, že jistoty, kde máme

všechno zajištěno nebo pojištěno, nejsou až tak pevně ukotveny v našich životech či základech tohoto světa. Bohu díky, zatím nám jich většina zůstala. Máme snad práci a chodíme do zaměstnání, voda teče z kohoutku, plyn a elektřina fungují, jistě si dobře bydlíme, máme co jíst. Vědomí toho, že bychom mohli z těchto jistot o něco přijít, by bylo velmi nepříjemné.

S velkým přesvědčením jsme si uvědomili, že náš jistý svět je velmi křehký. Přesto máme jedinou Jistotu, která je pevná a neměnná, Jistotu, která se určitě dotkne každého z nás a naplní náš život. Jak Ji uchopit?

Věřit, že jsme se právě pro Ni narodili! Věřit, že naše existence nestojí pouze na základech této planety - světa, který nás může o mnoho připravit a to i ve velmi krátké době, protože příroda bývá někdy nemilosrdná.

Naštěstí Jistota nás všech stojí nad přírodou a milosrdenství je její podstatou. Je třeba Ji jen hledat a zakotvit v Ní svůj život. Nebojme se. Ona se ráda nechá nalézt.

Přejme si navzájem mnoho hezkých chvil, ve kterých se k sobě budeme moci již opravdu a konečně přiblížit.

*Slavomír Bedřich,
duchovní správce farnosti*

KLUB SENIORŮ

Klub seniorů byl pár měsíců uzavřený z důvodu pandemie Covid 19.

Koncem května jsme zahájili činnost klubu výletem na kolech do Lednice. Počasí nám přálo a okolo nás příroda byla fascinující. Navštívili jsme kolonádu, zámecký park a zakončili jsme výlet návštěvou restaurace Myslivna.

Na dalším setkání jsme si udělali výšlap pěšky k Dyji. Krásná procházka, pro naši věkovou skupinu jako stvořená.

Začátkem tohoto měsíce jsme se zaměřili na výlety. Ještě jeden byl na kolech do Podivína. Krásná vyjížďka. Bylo horko, tak

jsme se osvěžili studeným pivem a taky zmrzlinou.

Na zakončení letní sezóny v klubu jsme uspořádali táborák na Rasovni.

Po prázdninách zas obnovíme naše setkávání v klubu, kde se můžeme těšit na různé akce a výlety.

Taktéž bychom chtěli poděkovat našim seniorkám paní Marii Černé, Marii Šmídové a Ludmile Frolichové za pomoc při výběru filmů o naší obci od pana Holuba ze Zastávky u Brna, které budou použity při oslavě výročí obce.

Jana Krutilová

PŘÍSPĚVKY ČTENÁŘŮ

O ŠÁTCÍCH

Až já budu stát v širém poli na patroly
přijď sa podívat
Přijď sa na mňa podívat, bílým šátkem za-
mávat
s pánem Bohem dát

Zmínka o šátku se v textech moravských lidových písní nevyskytuje nijak často, kromě výše citované písničky, v níž se pak v další sloce zpívá „... sejde-li má hlavička, zavaž ju do šátečka, daj ju pochovat“, červeným šátečkem (a zlatým prsténčkem) třikrát zatočil vystroje-ný šohaj, co vyskočil v Brně na Štymběrku na koňa a v jiné písničce volá frajárka se šátkem v ruce z nedalekého pole.

Důvodem poměrně nízké frekvence výsky-tu šátků v textech moravských lidových písní může být fakt, že šátky se vyráběly převážně v Čechách,¹ případně se na Moravu dovážely z ciziny. Po celé jižní Moravě, nejvíce na Slovác-ku, hanáckém Slovácku a na Hané se nosí šátek turecký.²

Nejčastějším materiálem pro šátky byla bavlna, hedvábí a kašmír. V prvním odstavci, ve výčtu slováckých písniček, v nichž je zmínka o šátku, jsem zapomněl na cinobrový šátek, kterým je zastřené okénko. Cinobrový šátek je šátek rumělkový. V tomto případě tudíž nejde o materiál, z něhož je šátek vyroben, ale o barvu. Jedná se totiž o zkomoleninu slova cinabarrit původem z Indie, nebo perského zinjifrah - obojí označuje klencový minerál rumělkové barvy.

Podlužácké nářečí je dosti ovlivněno němčinou, proto lze v některých výše uvedených případech za šátek dosadit i kapesník.³ V němčině se šátek řekne (s) Tuch. S tímto základním slovem pak lze tvořit různá kompozita, tj. složená slova: (s) Taschentuch je kapesník (doslova kapesní šátek), (s) Tisch Tuch je ubrus (doslova stolní šátek), a třeba (s) Handtuch je ručník (doslova ruční šátek). V případě drobné jate-linky, která roste mezi horama, trhané oběma rukama a vázané do šátečku, se zřejmě bude jednat o travnicu; v němčině (s) Grastuch (do-slova travní šátek).

1 V jedné z neznámějších českých lidových písniček, je šátek červené barvy, upuštěný do potoka při mytí rukou, vyzývá, aby se točil kolem a v jiné je Marjánka žádána, aby zavázala šátek na dva uzly, aby se nemohl rozvázat.

2 Zdá se, že turecký vliv má na Moravě svoji letitou historii. Dechovce se po jejím přerodu z tzv. „štrajchu“, který kombinoval smyčcové a žesťové nástroje, (také) říkalo „turecká muzika“.

3 Okno je ovšem v jedné písničce zastřené firhaňkou; z německého (r) Vorhang – záclona, závěs, opona

Anglický spisovatel, matematik, logik, anglikánský diakon a fotograf,⁴ Charles Lutwidge Dodgson (1832 - 1898), známý pod pseudonymem Lewis Carroll, pod nímž publikoval knížky o Alence v říši divů (1865) a Alence za zrcadlem (1871), v letech 1880 - 1885 časopi-secky publikoval deset krátkých humorných povídek, do nichž coby matematik vždy ukrýl alespoň jeden hlavolam z aritmetiky, algebry či geometrie. Čtenáři mu pak posílali více či méně zdařilá řešení těchto úkolů. Došlé odpo-vědi Carrollovi posloužily jednak pro výklad daného matematického problému a jednak jako inspirace k dalším hříčkám a hrátkám. Tyto matematické hříčky, hádanky a hlavola-my pro trénink mozku pak vyšly knižně pod názvem Zamotaný příběh (A tangled tale).⁵

Jeden Carrollův hlavolam se týká výroby šátků⁶ a jeho zadání je následující: Alžběta vyrobí pět šátků, zatímco Barbora vyrobí [za stejnou dobu] dva, Cecilie⁷ vyrobí čtyři, zatímco Alžběta vyrobí tři. Pět šátků od Cecilie váží stejně jako jeden od Alžběty, pět šátků od Bar-bory váží stejně jako tři od Cecilie. Jeden šátek od Barbory hřeje stejně jako čtyři šátky od Cecilie a jeden šátek od Alžběty hřeje jako tři od Barbory. Která šátkařka je nejlepší, jestliže rychlost práce, jemnost a hřejivost šátků mají stejnou váhu pro celkový výsledek?

Hodnotit a porovnávat různá kritéria je vždy ošemetné. Zde je jistým zjednoduše-ním úkolu závěrečná poznámka ze zadání, že všechna tři kritéria mají stejnou váhu, čili nebude potřeba aplikovat nějaký koeficient důležitosti. Pokud jde o rychlost práce, poměr A ku B je 5 : 2 a poměr C ku A je 4 : 3. Nejjed-nodušší cesta, jak získat tři čísla splňující oba tyto poměry, je vzít veličinu, která se vyskytuje dvakrát, za jednotku a převést zbývající dvě ve-ličiny na příslušné zlomky. Tím získáme pro A, B a C postupně ohodnocení $1, \frac{2}{5}$ a $\frac{4}{3}$.

4 Byl ale také praktickým vynálezcem. Vymyslel přístroj na zapisování poznámek potmě, který nazval nycograph. Tím vyřešil problém se vstáváním z postele a rozsvěcováním, aby si mohl zapsat své nápady, které ho napadly během bezesných nocí. Trpěl totiž nespavostí.

5 Podle mnohých jde o nejzdařilejší Carrollův pokus o kombinaci humoru a matematiky.

6 Carroll v originále opravdu hovoří o šátcích (scarves), nikoliv o kapesnících (handkerchiefs), nebo třeba rouškách (masks).

7 jména byla oproti originálu změněna

Hodnotíme-li jemnost šátků, nejprve je třeba si uvědomit, že hodnota je tím vyšší, čím nižší je váha, takže například C je v této disciplíně pětkrát lepší než A. Subjektivní hodno-cení jemnosti je zde objektivně vyjádřeno fyzikální veličinou hmotnosti. Znamky za jemnost vyjdou $\frac{1}{5}, \frac{5}{3}$ a 1. Podobně dostaneme známky za hřejivost: 3, 1 a $\frac{1}{4}$.

Nyní se nabízí jednotlivé známky sečíst. V takovém případě dostane-me $1 + \frac{1}{5} + 3 = \frac{5+1+15}{5} = \frac{21}{5} = 4\frac{1}{5}$ pro A, pro B $\frac{2}{5} + \frac{5}{3} + 1 = \frac{6+25+15}{15} = \frac{46}{15} = 3\frac{1}{3}$ a pro C $\frac{4}{3} + 1 + \frac{1}{4} = \frac{16+12+3}{12} = \frac{31}{12} = 2\frac{7}{12}$. Pořadí kvality šátkařek by tak odpovídalo abecednímu pořadí A, B, C. Jenže toto (zdánlivě logické) řešení není správné!

V matematice totiž existuje tzv. výjimeč-ný nebo neutrální prvek, který má tu vlastnost, že když vstoupí do operace s jakýmkoli jiným číslem, výsledkem je právě to jiné, nezměněné, číslo. U sčítání má tuto vlastnost nula: $a + 0$ se bude vždy rovnat a (stejně jako $0 + a$ se bude vždy rovnat a, protože sčítání patří mezi tzv. komutativní operace, při nichž nezá-leží na pořadí operandů). Jestliže poslední věta zadání konstatuje, že všechna tři kritéria mají stejnou váhu, znamená to, že žádné kritérium není důležitější ani méně důležité než zbylá dvě kritéria! Kdyby některá ze šátkařek v některém ze tří hodnocených kritérií dosáhla nulu, nic by to při jejich sčítání nezměnilo na hodno-tách zbylých dvou kritérií. Kdyby ve zbylých dvou kritériích dosáhla mimořádně vysokých hodnot, mohla by porazit zbylé dvě šátkařky, přestože vůbec nesplňuje jedno ze tří kritérií! Pokud jsou ale všechna kritéria stejně důležitá, musí nesplnění jednoho z kritérií zcela anulovat celkové hodnocení dané šátkařky!

Správný postup je tedy známky nikoliv sčítat ale navzájem vynásobit!⁸ Tak obdržíme pro A, B a C postupně $1 \times \frac{1}{5} \times 3, \frac{2}{5} \times \frac{5}{3} \times 1$ a $\frac{4}{3} \times 1 \times \frac{1}{4}$, to jest $\frac{3}{5}, \frac{2}{3}$ a $\frac{1}{3}$. Vynásobíme-li výsledné hodnoty patnácti (nejmenším společným násobkem), abychom získali celá čísla ve stejném poměru, vyjdou nám hodnoty 9, 10 a 5. Správ-ným řešením je tedy B, A, C – čili Barbora, Alž-běta a Cecilie.

Zdeněk Vrbík

8 V takovém případě dosáhneme toho, že pokud některé z hodnocených kritérií nebude splněno a bude ohodnoceno známkou nula, bude mít hodnotu nula i celé výsledné hodnocení.

LANŽHOTSKÝ ZÁMEČEK

Před nějakým časem jsem na těchto stránkách popisoval některé služební budovy, které sloužily k bydlení lesního personálu a podle toho byly také účelově situovány a také zařízeny. Většinou přesně podle toho, co měl zaměstnanec na starosti. Prošli jsme tu některé hájenky a lesovny v našem bezprostředním okolí. To, co vidíte v záhlaví této stránky sice není bezprostředně v naší blízkosti, ale přes to si myslím, že si stavba určitě zaslouží trochu naší pozornosti. Jednak proto, že zase tak moc od nás daleko není, ale hlavně pro kouzlo jejího architektonického vzhledu a pro pohnuté chvíle, které ve své poměrně krátké historii od svého vzniku i s některými svými obyvateli již zažila. Není to jméno budovy, které stojí v nadpisu článku, ale lidé jí tak většinou říkají. Na druhou stranu, zase lesovna, či myslivna, nebo snad „budova polesí“ mi připadá k tomuto objektu název jaksi málo patřičný, i když tuto funkci, pro niž byl vytvořen, také téměř vždy představoval. V jistých dobách to bylo až s podivem, že si svoje určení vůbec zachoval, neboť, mnoho jiných, mnohem ještě honosnějších dopadlo jinde, bohužel, mnohem hůře.

Dýchá z něho stará, stavovská, liechtensteinská noblesa, kterou ctíli jeho zřizovatelé k lesnickému a mysliveckému cechu a zde zvláště také k lužnímu lesu, se kterým je nerozlučně spojen. Postaven byl, neklame – li mne paměť někdy v roce 1911 a tuto všechnu nadčasovou krásu a noblesu mu nevťiskl nikdo jiný, než, v té době velmi známý knížecí stavební architekt Karel Weinbrener, který byl kromě své tvorby také známý tím, že stavbu dovedl s citem umístit a spojit s tzv. „geniem loci“, což se někdy překládá jako „vyjímečný duch místa“. Musel to být člověk virtuosem ve svém oboru. Bylo mi dopřáno vidět několik jeho vlastnoručních skic, které byly od A do Z precizností samou, ať to bylo umění kreslířské nebo krasopisný popis plánů. Mimochodem, jednou z dalších mnoha prací, tohoto pana architekta je také náš svatostánek – samotný farní Kostel Archanděla – Gabriela v Ladné. Ten je ukázkou jeho architektonického umění, doslova všestranného.

Jak jste tedy již určitě poznali z nadpisu, zámeček stojí v nám blízko ležícímu městečku Lanžhot. Tady na návrší nad říčkou Kyjovkou, nad Kostickými Čistými, Kučovaniskem či Gbelskými loukami a jak se to tam ještě všechno jmenuje stojí jako švarný svědek, který tu vzdává poctu lužnímu lesu, dávajícímu všemu v pozadí zasněný, tmavozelený rámec. Pan architekt tu prostě na základě návrhu svého knížecího, nikoliv chudého, zaměstnavatele s velkorysostí sobě vlastní nechal postavit budovu ve které bylo o všechno bohatě postaráno jak z hlediska lesního personálu, obslužných, řemeslných služeb, kočích, tak pro ubytování šlechty a jejich hostů v horním podlaží s veškerým tehdy dostupným pohodlím a komfortem. Kolem zámečku bylo za jeho začátků více než

2

hektar volných pozemků. Kolem budovy se dodnes zachoval okrasný park s mohutnými lipami, které možná pamatují celou jeho historii. Mimo toho tu byla velká zahrada, sahající od parku až dolů na břeh říčky Kyjovky, vedle ní oplocené prostory k chovu drůbeže a hospodářského zvířectva s hospodářským sklepem a pozemek s vysazeným vinohradem. To všechno tu bylo k užívání správce a kočího, který tu měl rovněž postavený byt mimo hlavní budovu, sousedící s ustájením koní a hovězího dobytka. Správce bydlel v hlavní budově, kde měl v přízemí šesti pokojový byt s velkou kuchyní a rozsáhlým sklepem, kde bylo ústřední topení, a který měl dva vchody.

Posledním lesním správcem knížat z Liechtensteina, před jejich vyvlastněním, zde žil a spravoval jejich majetek lesmistr Alois Mikula, poměrně dost známý, hlavně svými pozdějšími knihami

v kterých popisuje svoje nevšední zážitky z lanžhotských luhů, což pro myslivce a lesníka je velmi zajímavým čtením. A poněvadž tu byl až do hořkého konce vyvlastnění, prožil tu také na vlastní kůži dobývání Lanžhotského předmostí Rudou armádou v Druhé světové válce v dubnu roku 1945, od slovenské strany přes zaplavené louky, s velkými lidskými a materiálními ztrátami. Protože sám nejsem pamětníkem těchto událostí využiji jeho vlastního útržkovitého vyprávění ve formě citace z jedné jeho knihy, aby si čtenář, mohl udělat alespoň částečnou představu jakými hrůzami tu lidé v bojích sice přímo nezúčastnění, museli přesto projít. Autor knihy tu vysvětluje, jak si frontu, která teprve měla přijít představovali všichni v Lanžhotě. Nikdo totiž nechtěl předpokládat, že Rusové budou útočit přímo přes spoustu vody vylité v té době z řeky Moravy. Všichni se domnívali že se provede obchvatem, Němci budou obklíčeni a celá věc bude v jednom či dvou dnech, bez velkých bojů skončena. Podzemní kryt se tedy vykopával v zahradě na břehu Kyjovky, ve svahu do profilu L, aby do něho nevletěl dělostřelecký granát, udělala se výdřeva a větrací šachta se vyvedla pod jablona v zahradě. Mylný předpoklad však zavinil, že se tam dalo málo zásob jídla a vody. Lidé nakonec byli nuceni v nejhorším přebíhat do sklepa přímo pod zámečkem, protože celé dobývání trvalo celý dlouhý týden, nikoliv obchvatem za den, ale přímo přes zaplavenou oblast kilometry studené jarní, dubnové vody. Akce, jak píše sám autor, byla zahájena dělostřeleckou palbou ze slovenské strany, která trvala několik hodin, v jedné části sklepa byl při tom nastěhován celý německý štáb, který přivolal posilu dvanáct Tygrů, německých tanků, velmi obávaných a začala nová dělostřelba, při níž se trásla nejen celá budova, ale celá nebohá obec, která byla v plamenech a troskách. Byla ustřelena věž lanžhotského kostela, kde se útočící potřeboval zbavit německého pozorovatele a přišel na řadu další nejvyšší bod, což byla střecha zámečku. Autor píše: „Toho odpoledne nad námi nepřetržitě krouží letadla a ostřelují myslivnu tak že je stále slyšet jak se sype tříšť červené krytiny i ve schodišti kde si ho prohlíží mraky z volného nebe. Od toho dne také obcházíme v předsíni pumu, do poloviny zarytou do podlahy. Prolétla střechou a dvěma stropy, ale nevybuchla. Po ustání všech bojů ji zneškodňuje až československý pyrotechnik. Jednoho dne při vyhlédnutí ven vidím jak hoří celá řada nízkých domků naproti přes silnici. Hoří také naše stodola, chytla odspodu, kde je motorový člun a zásoba dubových fošen.“ Dál popisuje autor příhodu s esesáckým důstojníkem, který po něm vyžadoval, aby mu přinesl svou loveckou kulovnici. Když se zeptal na co, odpověděl, že potřebuje zastřelit ruského kulometčíka. Při tom ho polil studený pot, protože si uvědomil, že zbraň zapřít nemůže, a tak si vymyslel lež, při níž mohl lehce přijít o život. Řekl mu, že sice zbraň má, ale že je zabalená v koberci rozložená a dobře schovaná. Jestli chce počkat, že ji tak za hodinu přinese, jestli mu ale pak ještě bude něco platná. Chlap prý jen nevrle zaklel a odešel. Při tom ale puška prý visela v pracovně na věšáku i s náboji. Musel potají druhým východem ze sklepa pro ni dojít a rychle ji schovat, aby náhodou nebyla objevena, což by ho mohlo rovněž stát život.

Ještě před útokem na obec slyšel před lesovnou dávku ze samopalu, při vykouknutí uviděl ss důstojníka jak vystřelil po hlídacím psovi, odvážil se ho zeptat proč ho chce zastřelit, odpověděl mu že pes tu dělá kravál a může ho prozradit. Když mu řekl, že výstřely ze

3

samopalu ho prozradí určitě a vzal psa dovnitř, samopal už při tom prý mířil na něho. Když konečně nejdlejší týden v jeho životě skončil, píše Alois Mikula mimo jiné i toto: „Konečně je obec dobytá, první rudoarmějce se také objeví v našem sklepe z něhož

zdánlivě po nekonečném týdnu vystupujeme. Budova není tak docela srovnána se zemí, tu a tam ještě zůstalo i okno, ovšem bez skla, ale hodně oken zmizelo i s rámy, takže na několika místech lze vstupovat zvenku přímo do světlice, aniž se člověk musí obtěžovat hledáním dveří. Nespočetné návštěvy také tak chodí.“

Inter arma silent musae. Ve válce mlčí múzy. Tady nepomohlo zámečku ani známé -

Genius loci

Můj otec tu na zámečku dělal správce lesního majetku od roku 46 až do roku 1950 nikoliv však již majetku Liechtensteinského, ale státního. Prožil jsem tam na zámečku malý kousek svého dětství a jeho silueta, když jsme k němu přijížděli jako k domovu, mi navždy vlezla pod kůži a dobře si pamatuji také ta různá zničená frontová vozidla, která po Lanžhotě na některých místech stála až do padesátých let.

Ladná, 8.3.2020 LaNo

Společenská kronika

JUBILEA

Všem jubilantům přejeme vše nejlepší a mnoho zdraví do dalších let

duben

85 let Michlovská Ludmila, ul. Masarykova
75 let Tesaříková Marta, ul. Sportovní
70 let Mlátilíková Anna, ul. Masarykova
60 let Slezáková Alena, ul. Na Trkmance
Cenkova Helena, ul. Anenská

květen

75 let Bartoš Ivo, ul. Lužní
Novotný Ladislav, ul. Anenská
70 let Šudrlová Marcela, ul. Mlýnská
Juračková Vladislava, ul. Lužní
65 let Michalovič Vítězslav, ul. Na Trkmance
60 let Prudíková Jaroslava, ul. Anenská

červen

85 let Maděryč Otakar, ul. Lipová
80 let Morávek Leopold, Na Trkmance

75 let Lucká Jana, ul. Sportovní
70 let Čech Jaroslav, ul. Mlýnská
Lucká Josefa, ul. Růžová
Uhrová Božena, ul. Svoboda

ÚMRTÍ

Rozloučili jsme se s občany:

duben

Mendl Pavel, ul. Sportovní

Poděkování

Přátelé, kamarádi, spoluobčané. Chtěla bych Vám všem vyslovit poděkování za projev soustrasti. Je mi upřímně líto, že jsem Vám nemohla umožnit se rozloučit s mým mužem Pavlem a doprovodit ho na poslední cestě životem.

Mendllová Jiřina s rodinou

Kdo jste ho měli rádi, vzpomínejte na něho s láskou.

Žádáme občany, kteří si nepřejí zveřejnění svých osobních údajů ve zpravodaji, aby to nahlásili na obecním úřadě nebo na telefonním čísle 519 324 502. Děkujeme.

ZAČÁTEK 21. STOLETÍ

Šel cestou svou
šel cestou dlouhou
vše co chtěl
v rukou měl
ale nic nevěděl.

Byl krásný, milí
zkrátka skvělí
nevěděl však co ho dělí
od lidí co žijí níž
a těch kteří smýšlí výš.

Lidé jsou krutí
a my to výme
ale stejně nic neříkáme
a proto na to doplatil
mladý muž co mnoho snil.

Šel cestou svou
šel cestou dlouhou
vše co chtěl
v rukou měl
ale nic nevěděl.

Vzali mu vše
co doteď měl
poté se vše dozvěděl
v srdci bolest z toho měl
už věděl co udělat chtěl.

Šel k mostu jenž tyčí
se nad řekou
hlavu měl bolavou
hlásek mu šeptal:

„To co chceš tak
udělej,
už ani chvílku
neváhej.“

Šel cestou svou
šel cestou dlouhou
vše co chtěl
v rukou měl
ale jak žít dál
již nevěděl.

Lucci